

MAG**METAL**

ABVV-METAAL

MAGAZINE VAN ABVV-METAAL JANUARI 2019

**“ONS DNA IS
EMANCIPATIE,
SOLIDARITEIT EN
VOORUITGANG!”**

MOHAMED RIDOUANI

28

**EENS PIRAAT,
ALTIJD PIRAAT.**
INTERVIEW MET
MICHEL PRADOLINI

03

**NIEUWJAARSBOODSCHAP
2019**
VAN VOORZITTER
DE BATSELIER

35

**WE MOETEN VOOR
MENSENRECHTEN
BLIJVEN VECHTEN.**
INTERVIEW MET
GEERT HOSTE

JE MOET DE PROBLEMEN NIET ONTKENNEN. MAAR JE MOET ER OOK NIET JE VOLLEDIGE MAATSCHAPPELIJKE VISIE OP BASEREN.

Gesprek met Mark De Visscher en Peter Bostyn

14

MENSENRECHTEN ZIJN GEEN EVIDENTIE. WE MOETEN ERVOOR BLIJVEN VECHTEN.

Interview met Geert Hoste

35

“ONS DNA IS EMANCIPATIE, SOLIDARITEIT EN VOORUITGANG!”

Marc Pottelancie en Rohnny Champagne in gesprek met kersvers sp.a-burgemeester Mohamed Ridouani

22

WE STELLEN ONZE PLANEET BLOOT AAN EEN LEVENSGEVAARLIJK EXPERIMENT

Interview met Jill Peeters

04

EENS PIRAAT, ALTIJD PIRAAT.

Interview Michel Pradolini

28

2019

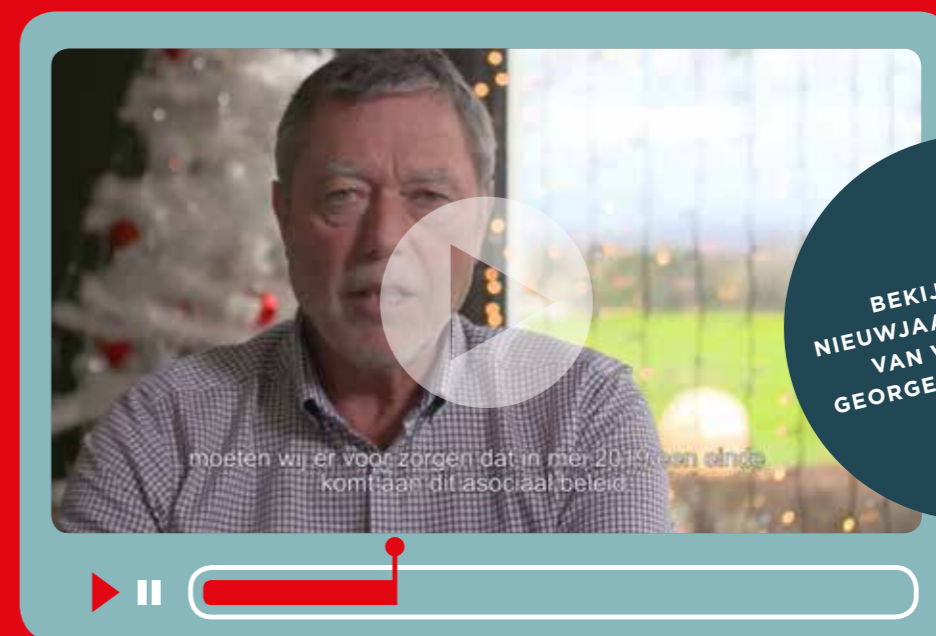
WORDT HET JAAR VAN DE ‘RODE HESJES’!

Dit volksverzet toont aan wat wij al zo lang uitschreeuwen: de kortzichtige tactiek van de regering werkt niet, want de mensen zijn het beu.

2019 wordt het jaar van de waarheid. We staan op een politieke en syndicale tweesprong met een heldere inzet: we moeten het hart en de onderbuik van de samenleving voor óns winnen.

BEKIJK HIER DE NIEUWJAARSBODSCHAP VAN VOORZITTER GEORGES DE BATSELIER.

Het collectief overleg op de helling zetten in het jaar dat we 50 jaar cao-wet vieren - je moet het maar doen.

WE STELLEN ONZE PLANEET BLOOT AAN EEN LEVENSGEVAARLIJK EXPERIMENT

INTERVIEW MET JILL PEETERS

Op 8 oktober 2018 lanceerde het IPCC, het wetenschappelijke klimaatbrein van de Verenigde Naties, een nieuw rapport over de staat van het klimaat. Kernboodschap: de wereldwijde temperatuurstijging móét worden beperkt tot 1,5°C. Anders zijn de gevolgen voor mens en milieu catastrofaal. Wat staat er op het spel? ABVV-Metaal vroeg het aan Belgische weervrouw en klimaatkenner Jill Peeters.

OVER JILL PEETERS

Is sinds 2000 weervrouw bij VTM.

•
Kreeg in 2016 de Wablieft-prijs voor klare taal.

•
Schreef de boeken *Jill doet het WEER, Onze planeet wordt heet!* en *40 graden in de schaduw*.

•
Richtte *Climate Without Borders* op, een organisatie die weermensen over de hele wereld informeert over de klimaatversterking en de gevolgen ervan.

Waarom Jill Peeters voor het vak als weervrouw koos?

"Mijn vader was een groentehandelaar en dus sterk afhankelijk van het weer. Mijn mama was heel creatief en goed in taal. Die combinatie stuurde mij richting de studies geografie en meteorologie. Armand Pien was voor mij een magiër. Zo wilde ik dat ook kunnen. Toen ik als weervrouw aan de slag ging en meer en meer werd geconfronteerd met het veranderende weer, heb ik me bijgeschoold in de klimatologie. Nu wil ik zo veel mogelijk mensen wakker schudden.

Want als we niks doen, dan is onze planeet om zeep."

Waarover gaat het IPCC-rapport precies?

"In 2015 sloten in Parijs 195 landen een internationaal akkoord om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen. Een van de belangrijkste afspraken daarin is dat de landen zich ertoe verbinden om de stijging van de gemiddelde temperatuur op aarde tegen 2100 onder de 2°C te houden, en onder de 1,5°C als dat kan. De wetenschappers van het IPCC hebben nu berekend dat we echt onder de 1,5°C moeten blijven. Want anders dreigt een catastrofe: stijgend zeepil, ziektes, extreme weersomstandigheden, krimpende voedselvoorraden, ..."

Waarom warmt onze aarde op?

"Onze aarde warmt op omdat er sinds de industriële revolutie veel meer broeikasgassen in de atmosfeer zitten. Het bekendste broeikasgas is CO₂ dat vrijkomt door de verbranding van afval en fossiele grondstoffen zoals olie, gas en kolen. De industrie en het transport zijn de grootste boosdoeners. Ook hoe we onze ruimtes indelen en de bossen die we weggakken spelen een rol. Een deel van die CO₂ wordt opgenomen door de natuur. De rest blijft in onze atmosfeer hangen en warmt de aarde op. Toch is CO₂ niet het belangrijkste broeikasgas. Dat is waterdamp van onze oceanen, zeeën en meren. Die waterdamp werkt als een versterkingsmechanisme. Stijgt de temperatuur door CO₂, dan komt er in korte tijd extra waterdamp vrij en stijgt de temperatuur nog meer."

Hoe erg is het met de klimaatopwarming? Een opwarming met 1,5°C of 2°C lijkt mee te vallen.

"Ik heb het liever over klimaatversterking dan klimaatopwarming. Vóór de komst van de industrie zat er 2 promille aan broeikasgassen in de atmosfeer, nu is dat 4 promille. Daardoor steeg de temperatuur gemiddeld op aarde met 1°C. Maar er zit een traagheid in het systeem. We weten nu al dat, als we voortdoen zoals nu, we tegen het einde van de eeuw aan een temperatuurstijging zitten van grofweg 4°C. En dan zijn de gevolgen niet te overzien."

We associëren de klimaatversterking vaak met extreme weersomstandigheden ver van hier. Wat merken we bij ons?

"Het niveau van de Noordzee steeg al 20 cm sinds 1925. Bepaalde bomen- en plantensoorten verdwijnen. En de landbouw kampt met toenemende droogte, modderstromen en nieuwe dierziekten zoals blauwtong. Dat is een virusziekte die vooral bij schapen voorkomt in streken met een tropisch en subtropisch klimaat. Die ziekte wordt verspreid door muggen die hier terecht komen door de internationale handel. Vroeger zouden die muggen het hier nooit hebben overleefd. Door de klimaatversterking doen ze dat nu wel."

Uit het IPCC-rapport blijkt dat de wereldwijde temperatuurstijging móét worden beperkt tot 1,5°C.

De klimaatverstoring doet het zeeniveau stijgen, veroorzaakt nieuwe ziektes en stelt de landbouw op de proef.

“We stellen het ecosysteem op onze planeet in korte tijd bloot aan een levensgevaarlijk experiment, en dreigen alles kapot te maken. Want klimaat gaat veel verder dan het weer. Klimaat gaat over de biodiversiteit, volksgezondheid, landbouw, economie, ...”

Klimaatsepticus Jair Bolsonaro werd verkozen tot president van Brazilië, Trump ziet het klimaatrapport als fakenieuws. Zit het grootste gevaar in de CO₂ of bij de politiek?

“De attitude van Trump tegenover de klimaatproblematiek vind ik echt verschrikkelijk. Tegelijk gaan zijn uitspraken over de tong en geven ze mensen als ik zo de kans om de publieke opinie te sensibiliseren. Dat Trump ermee dreigt om uit het klimaatakkoord te stappen, daar maak ik mij weinig zorgen over. Amerika is ook uit het Protocol van Kyoto gestapt, het klimaatverdrag uit 1997 over de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen, en daar hebben we weinig van gemerkt. Want de Amerikaanse staten en steden doen het wél goed. Ik maak mij meer zorgen over het terugschreeven van de Amerikaanse budgetten voor de wetenschap.”

Als waterdamp het belangrijkste broeikasgas is, hoe kunnen we de verdamping van de oceanen, zeeën en meren dan tegenhouden?

“Onze oceanen kunnen we inderdaad niet afdekken. Maar we kunnen wél iets aan de CO₂-uitstoot doen die van de industrie en het transport komt. In Vlaanderen zijn de energie-intensieve bedrijven verantwoordelijk voor bijna 30 procent van de Vlaamse emissies: de bedrijven in de chemie, staal, metaal, papier en voeding.”

Biedt het Parijse klimaatakkoord een concrete handleiding om de doelstellingen te halen?

“Het klimaatakkoord is geen checklist met acties. Elke lidstaat moet zijn verantwoordelijkheid nemen, based on and guided by the best available science – voor mij trouwens de mooiste zin van

het akkoord. En dat moet nog een heel stuk ambitieuzer dan wat ze nu op tafel hebben liggen. Want op de klimaatop in Parijs bleek dat er van de 195 landen maar 6 zijn waarvan de nationale klimaatplannen ver genoeg gaan om de CO₂-uitstoot voldoende en op tijd terug te dringen.”

Hoe scoort België met zijn klimaatambities?

“België volgt de Europese Unie als het over de CO₂-uitstootvermindering gaat. Maar zoals we nu bezig zijn, halen we de doelstellingen niet. Ik vind het jammer dat wij daarin niet de leiding nemen. Ondanks de geschiedenis van zware industrieën die we meeslepen, hebben we fantastische onderzoekscentra die met technologische innovaties de weg vrijmaken voor een duurzame industrie. Denk aan VITO, imec, het Instituut voor Tropische Geneeskunde en al onze universiteiten. Toch worden die innovaties nog onvoldoende opgepikt en gesteund door de politiek. Sectoren en bedrijven nemen wel stappen, maar niet snel genoeg en op kleine schaal. Toch is de CO₂-neutraliteit van de industrie de enige optie. We moeten herbestemmen en vernieuwen. Missen we die boot? Dan betekent dat ook een ramp voor onze economie.”

Welke rollen ziet u voor de vakbond in de aanpak van de klimaatverstoring?

“Vakbonden kunnen bedrijven stimuleren om nú voor duurzame processen te kiezen. Vakbonden hebben als opdracht om het welzijn van de werknemers te verbeteren. Daar gaat de strijd tegen de klimaatverstoring precies over. Want zoals de klimaatverstoring de armste regio's in de wereld het hardste treft, zo zal ook de gewone man bij ons het grootste slachtoffer zijn. Ter illustratie: toen in 2017 Puerto Rico werd getroffen door de orkaan Maria, zijn de rijken direct weggetrokken van het eiland. Even later verliet ook de middenklasse Puerto Rico. De armsten bleven over met de chaos.”

België sleept een geschiedenis van zware industrieën mee. Bedrijven nemen wel stappen, maar niet snel genoeg.

Kunnen wij zelf iets doen om de CO₂-uitstoot te verminderen?

“Wij kunnen zeker bijdragen tot de vermindering van de CO₂-uitstoot. Bijvoorbeeld door dichtbij op vakantie te gaan en eens níét het vliegtuig te nemen. Door minder vlees te eten of voor een veganistische voeding te kiezen. Maar de grootste hefboom ligt toch bij de industrie en de politiek. Door CO₂ op grote schaal te verminderen en op te vangen, en door onze versnipperde ruimtelijke ordening aan te pakken.”

► Joke Hofmans

WEERMENSEN VERENIGEN ZICH ROND HET KLIMAAT

In 2017 richtte Jill Peeters Climate Without Borders op, een organisatie die 140 weermannen en -vrouwen uit 110 landen verenigt en hen informeert over de klimaatwetenschap en klimaatverstoring. Met als doel om die kennis verder te verspreiden via hun weerberichten, via projecten en in de media.

Jill Peeters: “Vroeger kreeg ik als weervrouw de klassieke vraag of we een witte kerst zouden krijgen. Nu vragen mensen of het aanhoudende winterweer in Oostenrijk wel normaal is en of het een goed idee is om een elektrische auto te kopen. Het besef is er. Nu nog de actie.”

Lees de verhalen van de weermannen en -vrouwen op www.climatewithoutborders.org.

TOMAS WYNS
ONDERZOEKER INSTITUTE FOR
EUROPEAN STUDIES (VUB)

NAAR EEN NIEUWE INDUSTRIËLE STRATEGIE VOOR EEN KLIMAAT- NEUTRALE SAMENLEVING

De transitie naar klimaat-neutraliteit vormt een van de grootste uitdagingen ooit. Over een periode van dertig jaar zullen onze energiesysteem, mobiliteit, logistiek en landbouw volledig omgegooid moeten worden om broeikasgasemissies tot bijna nul te herleiden. Dit is nodig om een redelijke kans te hebben om de gemiddelde temperatuurstijging op aarde onder 2°C of zelfs 1,5°C te houden. Maar ook de industrie en in het bijzonder de energie-intensieve productie van basismaterialen in de chemische-, cement- en staalindustrie zal radicaal moeten veranderen. Dit zal verre van eenvoudig zijn, maar er is als gevolg van intens onderzoek nu zicht op oplossingen die kunnen leiden tot een competitieve en klimaat-neutrale industrie.

DE ENERGIE-INTENSIEVE INDUSTRIE IN VLAANDEREN

De energie-intensieve industrie in Vlaanderen vertegenwoordigt voornamelijk de productie in de chemische-, staal-, metaal-, keramische-, glas-, papier- en voedingsindustrie. De emissies van broeikasgassen uit deze energie-intensieve industrie bedragen bijna 30 % van de totale Vlaamse emissies (22,4 miljoen ton CO₂-eq. op een totaal van 77,7 miljoen ton). Ook meer dan de helft van het finale energiegebruik in Vlaanderen gaat naar de energie-intensieve industrie.

Deze industrie genereert ook een belangrijke (directe) toegevoegde waarde aan de Vlaamse industrie met bijdrage van bijna 10 % aan het Vlaamse Bruto Binnenlands Product (BBP). Dit is merklijk hoger dan wat dezelfde industriële sectoren bijdragen aan het BBP van onze buurlanden (7 % in Duitsland, 5 % in Nederland en Frankrijk en slechts 4 % in het VK). De directe tewerkstelling in deze sectoren in Vlaanderen bedraagt ongeveer 190.000 personen daarbovenop komt ook de indirecte tewerkstelling via de waardeketens van deze sectoren en de tewerkstelling die zij genereren door gebruik te maken van allerlei diensten.

Terwijl de energie-intensieve industrie groeide over de afgelopen tien jaar is het relatieve aandeel in Vlaanderen wel gedaald door een sterkere groei in andere sectoren. De directe tewerkstelling nam zelfs af met 17 % tussen 2003 en 2014. Tussen 2005 en 2016 daalden de broeikasgasemissies met 16 %. Dit was het gevolg van continue investeringen in efficiëntieverbeteringen in de industrie, de drastische reductie van niet CO₂ broeikasgasemissies in de chemische sector maar ook een gevolg van de economische crisis en sluitingen van productie die plaatsvonden over die periode.

Recent is de reductie van broeikasgas-emissies in de industrie quasi gestopt. Dit toont aan dat met investeringen in efficiëntieverbeteringen alleen de energie-intensieve industrie in Vlaanderen het heel moeilijk zal hebben om diepe emissiereducties te realiseren.

Er is nood aan iets anders, een nieuwe aanpak.

KAN ONZE INDUSTRIE KLIMAATNEUTRAAL WORDEN?

De afgelopen jaren is het onderzoek naar nieuwe klimaatvriendelijke innovaties in de industrie dramatisch toegenomen, vaak met ondersteuning door het Europees wetenschapsbeleid. In de staalsector wordt er nu gewerkt aan nieuwe types hoogovens die veel CO₂ en energie-efficiënter zullen zijn, alsook de mogelijkheid hebben om CO₂ te capteren en nadien op te slaan. Bij Tata-Steel in IJmuiden (Nederland) is deze technologie op pilotschaal succesvol uitgetest. Het Zweedse SSAB is van plan om ijzererts te reduceren met behulp van waterstof. Bij ArcelorMittal Gent werkt men aan het gebruik van koolstofmonoxide voor de productie van ethanol. Een vloeistof die in de chemische industrie gebruikt kan worden bij de productie van plastics. Er kan dus binnenkort sprake zijn van zogenaamde sectorkoppeling tussen de Vlaamse staal- en chemiesectoren.

Ook in de petrochemische sector worden interessante technologieën ontwikkeld. Zo wordt er gewerkt aan het gebruik van biomassa, niet om het te verbranden of brandstof mee te maken maar om er hoogwaardige chemische producten uit te halen. Veel belangrijke chemische processen zouden gebruik kunnen maken van waterstof al dan niet in combinatie met CO₂ ter vervanging van fossiele brand- en grondstoffen. Een tiental van zulke processen zijn ondertussen in ontwikkeling.

Bedrijven en sectoren zullen onderling ook meer moeten samenwerken en zo materiaal-, grondstof-, afval- en energiestromen optimaliseren. Industriële clusters in Vlaanderen zoals deze in het Antwerpse en Gentse havengebied kunnen deze symbiose verder ontwikkelen. Diepe emissiereducties zullen enkel mogelijk zijn als ook de waardeketens van de basisindustrie nauw betrokken worden bij de transitie naar een klimaat-neutrale samenleven. In het bijzonder het efficiënter gebruik van materialen langs die waardeketen en het nastreven een circulaire economie zijn hier uiterst belangrijk. Zo bestaat er een interessant potentieel om plastic afval opnieuw als grondstof in te zetten in de petrochemie, in plaats van het gewoon te verbranden.

Hierdoor kunnen aanzienlijke hoeveelheden fossiele energie bespaard worden samen met een bijkomende reductie in de uitstoot van broeikasgassen. Zowel industriële symbiose als het circulair maken van basismaterialen zullen hoogstwaarschijnlijk leiden tot nieuwe businessmodellen en daaruit volgende waarde-creatie in de industrie.

In de staalsector wordt er nu gewerkt aan nieuwe types hoogovens die veel CO₂ en energie-efficiënter zullen zijn, alsook de mogelijkheid hebben om CO₂ te capteren en nadien op te slaan.

Alle bovenvermelde activiteiten tezamen kunnen inderdaad tot heel diepe emissiereducties in de industrie leiden. Maar dit betekent niet dat zij ook daadwerkelijk zullen plaatsvinden. Er bestaan belangrijke randvoorwaarden die ingevuld zullen moeten worden voordat een succesvolle industriële transitie kan plaatsvinden.

30%

VAN DE TOTALE VLAAMSE EMISSIES

RANDVOORWAARDEN VOOR EEN INDUSTRIËLE TRANSITIE

Veel van de bovenvermelde technologieën zijn veelbelovend, maar ook nog volop in ontwikkeling en slechts bewezen op kleine schaal. De belangrijkste opdracht nu is om deze innovatieve processen op te schalen naar industriële grootte. Dit is echter een heel kapitaal- en risico-intensief proces. Bedrijven alleen zullen dit risico niet aankunnen. Daarom zal er via missie-gerichte publiek-private samenwerking volop geïnvesteerd moeten worden in industriële demonstratieprojecten.

Voorts zullen de nieuwe processen ook nood hebben aan een nieuwe infrastructuur voor grondstoffen, energie en het realiseren van meer symbiose tussen bedrijven en sectoren. Dit betekent het aanleggen van pijpleidingen voor transport van CO₂ en waterstof alsook het voorzien van betrouwbare logistieke ketens voor biomassa en te recycleren afvalstoffen en materialen.

Een van de troeven waarover de industrie in Vlaanderen beschikt, is de aanwezigheid van goed- en hooggeschoolde werknemers. De ontwikkeling van nieuwe processen zal ook moeten samengaan met de ontwikkeling van 'skills' om die processen te implementeren en bedienen. Nieuwe toekomstige functieomschrijvingen zijn bijvoorbeeld industriële symbiose-manager, plasmareactieingenieur, feedstockpurificatie-expert, bioprocengineer en waterstofproductie-operator. Onderwijs en opleiding in Vlaanderen zullen deze nieuwe skills moeten integreren in samenwerking met het bedrijfsleven.

Last but not least zal de transitie naar klimaat-neutrale industrie enkel mogelijk zijn als onze industrie haar competitiviteit weet te vrijwaren tijdens dat proces. De transitie zal immers immense nieuwe investeringen vergen (tot een verdubbeling van het huidige investeringsniveau). Voor multinationale ondernemingen actief in Vlaanderen, maar met hoofdzetel in het buitenland, betekent dit dat het investeringsklimaat hier dus uitermate gunstig zal moeten zijn. Dit omvat onder andere de nood aan een stabiel (en minder complex) regelgevend kader.

Veel belangrijke chemische processen zouden gebruik kunnen maken van waterstof al dan niet in combinatie met CO₂ ter vervanging van fossiele brand- en grondstoffen.

Uiterst belangrijk voor de energie-intensieve industrie zijn ook de energiekosten. De meeste toekomstige innovatieve processen zullen een veel grotere elektriciteitsvraag hebben (e.g. vervangen van fossiele inputs door waterstof). Daarom zal de energietransitie moeten afgestemd worden met de transitie van de industrie, zeker wat de continue beschikbaarheid betreft van groene en competitief geprijsde elektriciteit.

NAAR EEN NIEUWE INDUSTRIËLE STRATEGIE VOOR EEN KLIMAAT-NEUTRALE SAMENLEVING

Het is duidelijk dat het invullen van bovenstaande randvoorwaarden niet evident zal zijn. Het realiseren van een industriële transitie naar klimaatneutraliteit over een periode van 30 jaar zal een enorme uitdaging zijn. Daarom is het nodig dat de overheid snel een ambitieuze industriële strategie ontwikkelt. Deze strategie zal de volgende elementen moeten bevatten. Eerst en vooral zal het O&O-beleid

zich moeten richten op het financieren en faciliteren van industriële demonstratieprojecten. Voorts zal er speerpuntgericht verder en dieper gecoördineerd moeten worden tussen de Vlaamse onderzoeks- en onderwijsinstellingen, het bedrijfsleven en de overheid om van Vlaanderen een innovatie-hub te maken voor industriële en circulaire low-carbon technologieën. Snel anticiperen is hier uiterst belangrijk, in het bijzonder om in aanmerking te komen voor middelen die de Europese Unie zal vrijmaken voor de ondersteuning van deze innovaties.

Er moet ook nagedacht worden over fiscale hervormingen en het beschikbaar stellen van investeringskapitaal voor de industrie en de noodzakelijke transitie-infrastructuur. Idealiter komen er fiscale hervormingen waarbij belastingverminderingen in de industrie gelinkt worden aan innovatieve en groene investeringen. Voorts zou het oprichten van een nationale investeringsbank samen met bijkomende

kapitalisatie van de Participatiemaatschappij Vlaanderen ervoor moeten zorgen dat (risico)kapitaal makkelijker de weg vindt naar industriële low-carbon investeringen.

De grote industriële clusters in Vlaanderen moeten concreet nadenken over welke investeringen er nodig zijn in infrastructuur om nieuwe innovatieve processen mogelijk te maken. In samenspraak met de industrieclusters in de buurlanden (Nederland en Duitsland in het bijzonder) moet er nagedacht worden over hoe die infrastructuur kan verbonden worden en hoe er geprofiteerd kan worden van mogelijke schaalvoordelen.

Ten slotte zal er een gecoördineerd industrie- en energietransitie-plan moeten komen dat nagaat hoe industrie haar rol in de energie-transitie kan maximaliseren (e.g. vraagsturing en opslag) en hoe de energietransitie georganiseerd en gefinancierd kan worden zodat industriële competitiviteit gevrijwaard blijft.

Als we hierin slagen, dan staan we op het punt om een klimaat-neutrale en competitieve industriële revolutie te verwezenlijken. Als Vlaanderen, een hooggeïndustrialiseerde regio, dit kan, dan betekent dit dat ons voorbeeld in de rest van de wereld gevolgd zal worden. Dit zal dan ook een historische bijdrage betekenen in de globale strijd tegen gevaarlijke door de mens veroorzaakte klimaatverandering.

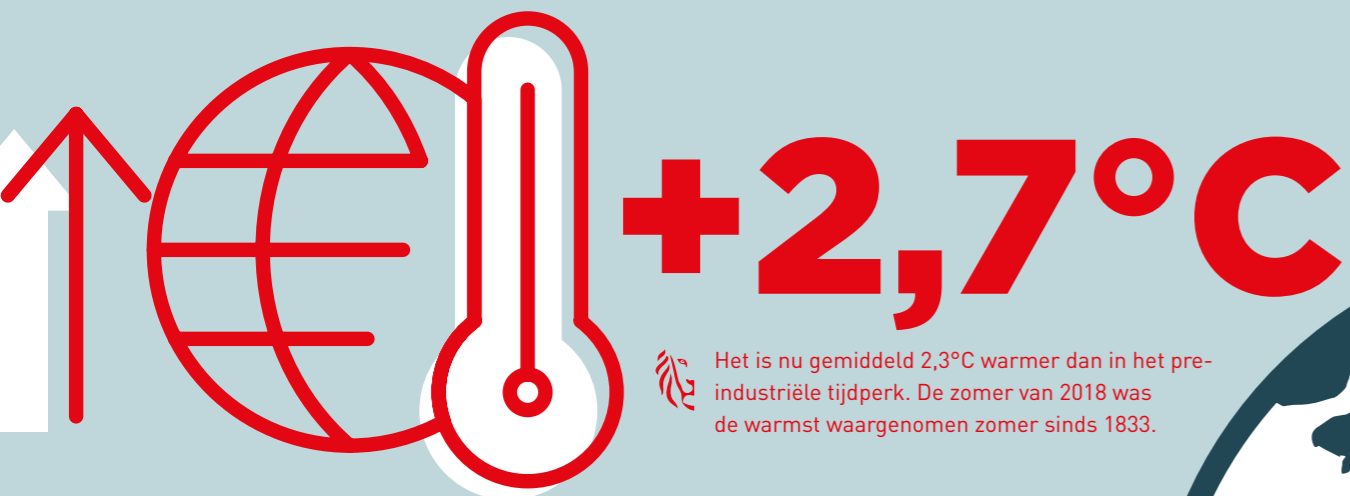
► Tomas Wyns

De ontwikkeling van nieuwe processen zal ook moeten samengaan met de ontwikkeling van 'skills' om die processen te implementeren en bedienen.

ONZE PLANEET ZIET AF: DE HARDE FEITEN

Enkele belangrijke cijfers uit het milieuraapport van de Vlaamse Milieumaatschappij en het World Resources Institute. De cijfers tonen, aan de hand van 5 verschillende thema's, de gevolgen van de klimaatsveranderingen op Vlaams en wereldwijd niveau.

Het is nu gemiddeld 2,3°C warmer dan in het pre-industriële tijdperk. De zomer van 2018 was de warmst waargenomen zomer sinds 1833.

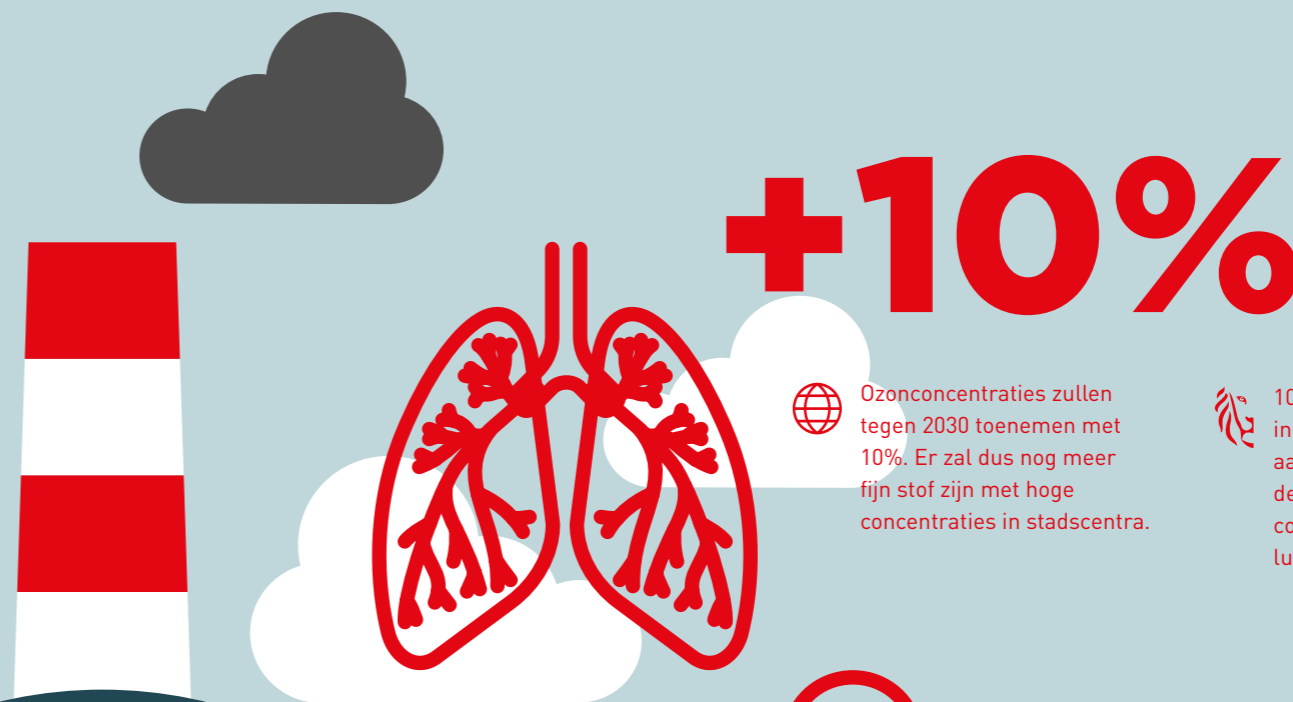
Op wereldwijd niveau is het nu gemiddeld 2,4°C warmer dan 200 jaar geleden. Als we niks veranderen aan onze manier van leven, zal het over 100 jaar nog 2,7°C warmer zijn. Als gevolg hiervan zullen er meer extreem warme en extreem koude dagen zijn en de grote steden worden hitte-eilanden die de warmte sneller en langer gaan vasthouden.

De laatste eeuw is het zeeniveau 20 cm gestegen. Het niveau stijgt sneller en sneller, tot gemiddeld 9mm per jaar. Tegen 2100 zal het niveau 1 meter hoger liggen dan vandaag.

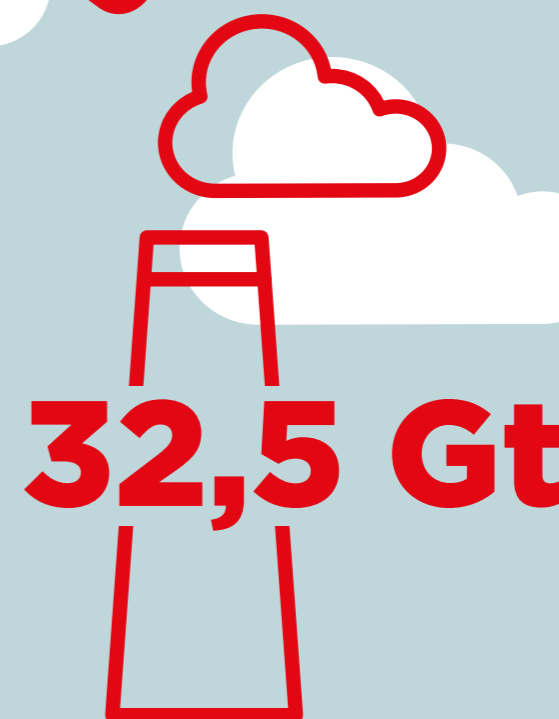
Oostende ligt al 11,5 cm hoger dan in 1951. Bij een opwarming van 2°C zal het zeeniveau in Oostende tot 4,7 meter stijgen. Dit kan leiden tot overstromingen die veel schade met zich meebrengen. Tegelijk krijgen we te kampen met zeer droge zomers die een watertekort met zich meebrengen.

OPLOSSING: Bufferbekkens en waterreservoirs helpen bij wateroverlast en kunnen ook ingezet worden tijdens droogteperiodes.

Ozonconcentraties zullen tegen 2030 toenemen met 10%. Er zal dus nog meer fijn stof zijn met hoge concentraties in stadscentra.

100% van de Vlamingen woont in een gebied dat niet voldoet aan de jaaradvieswaarde van de WGO op het vlak van de concentratie van ozon in de lucht.

De wereldwijde uitstoot van koolstofdioxide (CO₂) heeft vorig jaar een nieuw recordniveau bereikt met 32,5 gigaton. Om onder een opwarming van 2°C te blijven zal dit aantal moeten dalen tot 6,01 gigaton.

België stoot gemiddeld per jaar 44.645 kiloton CO₂ uit.

De overgang naar een koolstofarme en duurzame economie kan een onmiddellijke economische winst opleveren van 26 biljoen dollar tot 2030. Maar bij een stijging van de temperatuur met 2°C wordt het mondiaal economisch verlies tussen de 0,2% en 2% geraamd.

Nog meer cijfers en informatie ontdekken over 'climate change', [klik hier](#).

JE MOET DE PROBLEMEN NIET ONTKENNEN. MAAR JE MOET ER OOK NIET JE VOLLEDIGE MAATSCHAPPELIJKE VISIE OP BASEREN.

Over migratie, vluchtelingen en racisme: in gesprek met Mark De Visscher en Peter Bostyn

De migratiekwes­tie – en het ongenueanceerde getoeter hierover van sommige politici, toogfilosofen en opiniemakers – zorgt vaak voor bitsige discussies en verscherpte tegenstellingen. Soms (en steeds vaker) is er zelfs sprake van flagrant racisme. Ook onze vakbondsafgevaardigden worden daarmee geconfronteerd, zowel in de fabrieken waar ze werken als in de buurten waar ze wonen. En dan zijn er nog de sociale media, waar regelmatig – en veelal wars van elke vorm van argumentatie – racistische oneliners worden gepost.

Hoe ga je daarmee om? En op welke manier kunnen we het debat opnieuw een stuk serener en meer onderbouwd maken? M@gMetal vroeg het aan Mark De Visscher (hoofddelegee bij Honda) en aan Peter Bostyn (vormingswerker bij ABVV-Metaal). Een gesprek over bruggen bouwen, bidden op de werkvloer en emotionele polarisatie.

Mark, laten we bij jou beginnen: toen ik vroeg of je wilde meedoen aan een interview over racisme, zei je direct toe. Waarom?

MARK: Ik vind dat een zeer belangrijk onderwerp, waar wij ook als vakbond over moeten nadenken. De huidige regering focust heel sterk op het racisme- en migratiedebat. Ze wakkert de onverdraagzaamheid aan. Voor een stuk om de aandacht af te leiden van andere kwesties. Grote groepen van de bevolking worden vandaag hard getroffen door allerlei regeringsmaatregelen. Maar het zijn zozegde vluchtelingen die ervoor zorgen dat er geen geld is en dat er moet bespaard worden. De migratiekwes­tie is een reëel probleem, maar ze wordt vaak misbruikt om ons af te leiden van de echte motieven van de besparingen.

Maar los daarvan is migratie wel degelijk een belangrijk probleem waar onze politici mee moeten bezig zijn?

PETER: Natuurlijk. Gans de kwestie van migratie en vluchtelingen hangt sterk samen met de globalisering. Het onbehagen van veel mensen tegenover migratie is een symptoom van de algemene onzekerheid over hun sociaal-economische situatie en over hun toekomst. En dat vertaalt zich in de opvatting dat onze cultuur en onze gemeenschappelijke waarden – wat die dan ook mogen zijn – bedreigd worden. Dat is dus een reëel maatschappelijk probleem.

MARK: Akkoord, maar het probleem wordt wel sterk uitgegroot. Op het hoogtepunt van onze 'migratiecrisis' waren hier dertigduizend vluchtelingen. Dat is 0,3 procent van de bevolking. En toch wordt het voorgesteld alsof we overspoeld worden. Bovendien lieten sommigen uitschijnen dat alle migranten hier bakken geld krijgen, in termen van uitkeringen en huisvesting.

De migratiekwes­tie is een reëel probleem, maar ze wordt vaak misbruikt om ons af te leiden van de echte motieven van de besparingen.

Mark De Visscher

Partijen zoals de N-VA hebben altijd een externe vijand nodig. Eerst waren het de Walen, dan waren het de socialisten en vandaag zijn het de vluchtelingen.

PETER: Qua aantallen is het inderdaad een zeer beheersbaar probleem. En de overgrote meerderheid van de vluchtelingen wordt vandaag trouwens opgevangen in de buurlanden van de conflictgebieden zelf, en niet bij ons.

MARK: Veel politici veranderen het geweer voortdurend van schouder. Kijk naar het Marrakesh-pact. De voorbije gemeenteraadsverkiezingen groeide het Vlaams Belang ten koste van de N-VA. En opeens laat de N-VA de regering vallen over dat pact. Dat is heel duidelijk een reactie op het succes van het Vlaams Belang.

Vandaag is migratie een beheersbaar probleem. Maar je hoort ook regelmatig dat hetgeen we vandaag zien, slechts een voorbode is van wat ons nog te wachten staat. De komende decennia zal de migratie naar Europa nog vele malen groter worden.

PETER: Dat klopt. Vandaag is de migratie vanuit zwart Afrika nog relatief beperkt. De mensen zijn daar zo arm dat ze de middelen niet hebben om te migreren. Maar van zodra die landen er economisch op vooruitgaan, zullen Afrikanen massaal migreren. Daarom is het vreemd – en je hoort dat vaak – om te zeggen dat economische ontwikkeling in achtergestelde gebieden ervoor zal zorgen dat de migratie opdroogt. In een eerste fase is dat totaal niet het geval. Dat wordt dus een grote uitdaging.

Mark, word jij bij Honda soms geconfronteerd met racisme?

MARK: Er zijn soms mensen die racistische dingen vertellen. Ik ga altijd in gesprek met hen en probeer ze te overtuigen. Maar meestal lukt dat niet. Sommige mensen zien het grotere plaatje niet meer. Ze wonen in een buurt waar er bepaalde problemen zijn en vervolgens scheren ze iedereen over dezelfde kam. Ik zeg niet dat je die problemen moet ontkennen, want die zijn er wel degelijk. Alleen moet je er niet je volledige maatschappelijke visie op baseren.

Het onbehagen van veel mensen tegenover migratie is een symptoom van de algemene onzekerheid over hun sociaal-economische situatie en over hun toekomst. En dat vertaalt zich in de opvatting dat onze cultuur en onze gemeenschappelijke waarden – wat die dan ook mogen zijn – bedreigd worden.

Peter Bostyn

PETER: Waar het volgens mij vooral aan ontbreekt in bepaalde wijken en buurten is communicatie. Die communicatie komt gewoon niet tot stand. Mensen ergeren zich aan hetgeen er gebeurt in hun straat of wijk, maar ze praten er niet over. Ze laten de problemen verzuren waardoor de situatie nog erger wordt. De overheid zou daar een belangrijke brugfunctie moeten spelen, maar ze doet dat veel te weinig. Wat Mark vertelt, herken ik trouwens ook bij sommige militanten. Er zijn er veel die met een zekere gespletenheid rondlopen. Ze hebben vooroordelen over andere etnische groepen, maar ze komen wel goed overeen met allochtonen die ze kennen en waar ze veel mee praten. Dus opnieuw: daar waar de communicatie tot stand komt, worden bruggen geslagen. De onderlinge communicatie moet dus veel intenser.

Hoe gaat het bedrijf zelf om met racisme?

MARK: Op Honda zijn er soms akkefietjes, maar onze directie tolereert geen racisme en speelt altijd zeer kort op de bal. Een tijdje terug was er een incident met een Koerdisch meisje dat hier werkt. Er was een brokstuk van een pallet gevallen en op dat brokstuk stonden toevallig de letters 'IS'. Iemand had dat stuk opgeraapt en begon er mee te zwaaien in het gezicht van dat Koerdische meisje. Dat was zozegd grappig. Wel, onze personeelsdienst heeft zich onmiddellijk geëxcuseerd bij dat meisje, in naam het bedrijf. En de persoon die dat gedaan had, werd uitgenodigd voor een gesprek met een externe diversiteitsconsulent. Ook wij – als syndicale delegatie – werden betrokken. Racisme wordt dus consequent aangepakt. En het werkt in twee richtingen. Zo was er eens een moslim die wou bidden op het werk. Normaal doet hij dat thuis. Maar omdat hij veel overuren moest kloppen, vroeg hij of hij ergens op het werk kon bidden. Voor ons was dat geen probleem, hij mocht dat doen in de kleedkamers. Niemand had daar last van. Maar sommige collega's vonden dat blijkbaar wel een groot probleem. De personeelsdienst vertelde toen dat er een policy was om geen religieuze handelingen toe te staan op het bedrijf. Daarnaast lieten ze zich ook goed informeren: blijkbaar was het voor moslims niet noodzakelijk om tijdens die specifieke uren te bidden. En dus werd het niet toegelaten. Ook hier werd op een consequente en geïnformeerde manier naar oplossingen gezocht.

Werken er bij Honda eigenlijk veel mensen van allochtone afkomst?

MARK: Op de informatica-afdeling werken veel Indiërs. En onder de arbeiders zijn er wel wat Turken en Marokkanen. Vaak zijn dat trouwens uitzendkrachten. Tot enkele jaren geleden waren wij vooral een blank bedrijf. Maar nu het economisch beter gaat, hebben we veel nieuwe werknemers aangeworven. En daar zitten veel allochtonen tussen. In het begin zorgde dat soms voor wrevel. En voor kleine problemen die dan werden opgeblazen. Zo was er eens een hevige discussie over enkele Turken die Turks met elkaar spraken in een busje op weg naar het werk. De chauffeur was een Belg en die werd daar heel kwaad over omdat hij dacht dat ze over hem bezig waren.

PETER: Dat is een typisch fenomeen: als iemand iets zegt in een taal die ik niet begrijp, dan moet het wel over mij gaan of over iets kwaadaardigs. Het toont aan hoe diep het wantrouwen soms is. Pas op, ik veroordeel dat niet. Maar ik vind wel dat je het moet proberen te begrijpen.

Is het vandaag moeilijker dan vroeger om op een rationele manier te discussiëren over migratie, vluchtelingen en racisme?

PETER: We laten ons vaker meeslepen in de emotionaliteit van dergelijke onderwerpen. Onlangs las ik een interview met Sarah De Lange, die vooral gekend is voor haar onderzoek naar extreemrechts en naar de toestand van de sociaaldemocratie. Zij zegt dat we vandaag leven in een tijd van emotionele polarisatie. De meningen zijn altijd al gepolariseerd geweest maar nu is er dus ook emotionele polarisatie. Dat wil zeggen: als ik niet akkoord ga met jouw ideeën of ik vind jouw ideeën verwerpelijk, dan vind ik jou ook als persoon verwerpelijk. Jouw gedachten staan mij niet aan, dus je bent dom of misdadig. Dat maakt rationele discussie er inderdaad niet eenvoudiger op.

MARK: En het rare is: veel verhalen die je hoort, kan je volledig ontkrachten met bewijzen. Maar veel mensen willen de waarheid al lang niet meer horen. Je kan ze heel moeilijk op andere gedachten brengen.

PETER: Kijk bijvoorbeeld naar de discussie over hoeveel geld asielzoekers krijgen. Daarover gaan de wildste verhalen de ronde. Ook al is al meerdere keren aangetoond dat daar niets van aan is. Je kan dat uitleggen met feiten en cijfers maar het probleem blijft bestaan. Het is alsof je de kruk afpakt van iemand met een gebroken been. De kruk is weg, maar het been is daarom nog niet genezen.

MARK: Nog een voorbeeld: Theo Francken zei onlangs dat zijn harde aanpak van migranten het gevolg was van de socialistische vuilbak die hij moest opkuisen. Maar het is al bijna tien jaar geleden dat er nog eens een socialist minister van asiel en migratie was. Maar toch geloven de mensen dat. Op sociale media kan je die strijd ook al lang niet meer winnen. Vroeger probeerden we dat nog, maar vandaag heeft dat geen enkele zin meer. Het is inderdaad vooral op basis van emoties dat de discussie gevoerd wordt.

Op oudejaarsnacht zorgden moslimjongeren voor rellen in Molenbeek. Dat stuit uiteraard heel veel mensen tegen de borst en creëert een beeld van losgeslagen en radicale moslims. Hoe kijken jullie daarnaar?

PETER: In eerste instantie moet je natuurlijk weten om welke mensen het precies ging. Maar als je kijkt naar Molenbeek en naar sommige andere plaatsen in Brussel: daar is zoveel armoede. Je zit met groepen mensen die volledig zijn afgehaakt van de samenleving. Het gaat om uitgesloten die hun eigen wijken in brand steken. Dat is trouwens een fenomeen van alle tijden.

MARK: Kijk, zulke zaken kunnen wij hier niet tolereren en we moeten daar hard tegen optreden. Maar er is niemand die van de ene op de andere dag wakker wordt en zegt: vandaag ga ik de boel eens in de fik steken. Kijk naar de gele hesjes. Dat is ook niet uit het niets ontstaan, dat is gegroeid. De werkloosheid en de armoede in Molenbeek zijn inderdaad enorm. Het is een zwaar die openbarst. Kan je het goedpraten? Neen, maar het heeft wel een oorzaak en die wordt niet aangepakt. Ik geloof sterk in straathoekwerking, in maatschappelijk werkers. Maar de politiek investeert daar veel te weinig in. Er werd de voorbije jaren zelfs op bespaard! Er worden geen bruggen meer gebouwd.

Ik geloof sterk in straathoekwerking, in maatschappelijk werkers. Maar de politiek investeert daar veel te weinig in. Er werd de voorbije jaren zelfs op bespaard! Er worden geen bruggen meer gebouwd.

Mark De Visscher

► Peter Bostyn

OP DE VLUCHT VOOR CHAOS: IN GESPREK MET
EEN VOORMALIGE OORLOGSVLUCHTELING

IN KOSOVO HEB IK NOOIT VREDE GEKEND

Migratie is vandaag een heet politiek hangijzer. In die mate zelfs dat de regering erover is gevallen. De weigering van de N-VA om het Marrakesh-pact van de Verenigde Naties goed te keuren, betekende het begin van het einde voor Michel I. Ook de man en vrouw in de straat hebben vaak een uitgesproken mening over vluchtelingen, al dan niet onderbouwd met deftige en genuanceerde argumenten. Ongetwijfeld zorgde gans de problematiek ook voor verhitte discussies op familiefeesten tijdens de voorbije eindejaarsperiode.

In het gewoel van de dagelijkse nieuwsberichten en het dramatische getier van bepaalde politici, blijft de stem van de vluchteling zelf vaak onderbelicht. Daarom laten wij hier iemand aan het woord, die het allemaal aan den lijve heeft meegemaakt. O.T. – hij wil enkel met zijn initialen en zonder foto's in het interview – is een Albanese Kosovaar van 36 jaar. In 2004 ontvluchtte hij samen met zijn vrouw het door oorlog ontworpen Kosovo. Vandaag is hij al meer dan tien jaar metaalarbeider bij Vandewiele in Kortrijk. In al die tijd dat hij hier in België is, heeft hij nog nooit over de oorlog gesproken. Een oorlog die zijn hele leven getekend heeft. "Ik wil alles vergeten", zegt hij.

Maar speciaal voor zijn vriend Patrick Baekelandt (ABVV-Metaal-delegee bij Vandewiele) doet hij nu toch zijn verhaal. We willen u alvast waarschuwen: gezellig wordt het niet.

Ik heb mensen zien doodgeschoten worden op straat, ook mensen die ik goed kende, familie, ...

BESTE O., MISSCHIEF KUN JE BEGINNEN MET JEZELF VOOR TE STELLEN.

O.T.: Ik ben een Albanese Kosovaar van 36 jaar. Ik woon in Anzegem, samen met mijn vrouw en twee kindjes. Mijn kinderen zijn elf en zes jaar. Zij zijn hier geboren. Ik ben natuurlijk in Kosovo geboren en opgegroeid maar sinds 2004 woon ik in België.

LATEN WE HET EENS HEBBEN OVER DE OORLOG IN KOSOVO. DE PROBLEMEN ZIJN BEGONNEN MET DE VAL VAN DE SOVJET-UNIE IN 1989. SINSDIEN WAS ER VEEL GEWELD IN DE BALKAN. OOK IN KOSOVO, DAT ZICH WOU AFSCHIEUREN VAN SERVIË. UITEINDELIJK WAS ER TIEN JAAR GEWELD EN OORLOG.

O.T.: Ja, de oorlog was gedaan in 2000. De Amerikanen hebben met hun zware bombardementen Servië op de knieën gedwongen. Maar de tien jaar daarvoor was het altijd geweld, oorlog en etnische conflicten. Ik kan daar drie dagen over spreken, want ik heb daar zoveel gezien en meegemaakt ...

HOE IS HET OM TE LEVEN IN EEN LAND IN OORLOG?

O.T.: Ik was nog een kind en op een bepaald moment konden wij niet meer naar school. Er was ook geen elektriciteit meer. We kregen les in huizen van Kosovaarse burgers. Alle kinderen van de klas zaten daar samen. We moesten voortdurend op onze hoede zijn voor invallen van de Servische politie. Altijd moesten we ons verstoppen en klaar staan om te vluchten. Kosovaarse kinderen mochten niet meer naar school gaan. Zo leefden wij in die periode. Dat was zeer angstaanjagend.

HOE ZAG JE LEVEN ERUIT VÓÓR DE OORLOG?

O.T.: Toen was het ook al niet goed. Er waren al veel problemen en etnische spanningen. Ik herinner mij als kleine jongen dat wij regelmatig werden tegengehouden door de politie. Wij moesten dan altijd Servisch spreken. Dat is een heel andere taal dan Kosovaars, dus dat was moeilijk. En als het niet goed genoeg was, dan kregen wij klappen. In Kosovo heb ik nooit vrede gekend.

EN DAN BARSTTE HET GEWELD LOS?

O.T.: Ik probeer daar zo weinig mogelijk aan te denken. Ik heb daar ook nog nooit over gepraat hier in België. Ik wil alles vergeten. Maar Patrick heeft het mij gevraagd en voor hem wil ik dat doen. Ik heb mensen zien doodgeschoten worden op straat, ook mensen die ik goed kende, familie, ... Het leger en de politie sloegen studenten dood met stokken en knuppels ... Overal was chaos, paniek en angst.

JE BENT PAS IN 2004 NAAR BELGIË GEKOMEN? DE OORLOG WAS TOEN AL VIER JAAR GEDAAN.

O.T.: Alles was hier kapot, er was niets meer ... We wilden al tijdens de oorlog weg maar we hadden niet genoeg geld. We moesten vierduizend euro hebben. Mijn vrouw en ik zijn naar België gekomen met letterlijk niets. Zelfs onze identiteitskaarten waren verbrand. Smokkelaars hebben ons met de wagen naar België gereden. Ze vertelden dat we onderweg eten en drinken gingen krijgen en dat we 's nachts zouden slapen. Maar we hebben twee weken geen eten en drinken gezien. We moesten altijd in de auto blijven. Dat was één van de ergste dingen die ik ooit heb meegemaakt. Ik was achttien jaar en mijn vrouw en ik waren praktisch aan het omkomen van de honger en dorst.

EN NA DIE HELLETOCHT ARRIVEER JE UITEINDELIJK IN BELGIË. WAT GEBEURT ER DAN?

O.T.: Je komt hier toe met niets. Geen geld en geen papieren. Je moet zelf je plan trekken. Het was winter en ik had alleen maar een T-shirt. Ik liep daar op straat en alle mensen keken naar mij omdat ik daar zo rondliep terwijl het vroom. Uiteindelijk ben ik terechtgekomen in een asielcentrum in Kapellen. Daar kregen we eten en drinken! En konden we deftig slapen. Er waren daar nog zeshonderd andere vluchtelingen, van overal ter wereld. Het was voor ons een hele verbetering, maar ook daar zie je veel miserie en is er veel criminaliteit.

KREEG JE IN HET CENTRUM KANSEN OM JE LEVEN TERUG OP DE RAILS TE BRENGEN?

O.T.: Ja, de maatschappelijke werkers hebben ons goed geholpen. Ik heb er een computeropleiding gevolgd. Opeens kwamen ze ons vertellen dat we naar Kortrijk moesten. Ik had nog nooit van Kortrijk gehoord. Mijn vrouw en ik kwamen daar toe met de trein en twee vrouwen stonden ons op te wachten. We kregen een huis om in te wonen. Daar waren wij enorm dankbaar voor. Maar ook toen was het leven nog zwaar. Ik had geen papieren en kon dus niet werken. We hadden geen inkomen. Elke maand kregen we tweehonderd euro. We hebben twee jaar alleen maar soep gedronken .... Maar dan kreeg ik een identiteitskaart en mocht ik beginnen werken. Ik was een burger van België!

HEB JE SNEL WERK GEVONDEN?

O.T.: Ja, via mensen die ik hier ondertussen had leren kennen. Zij gingen met mij naar een uitzendbureau. Ik ben beginnen werken bij Van Marcke, waar ze badkamers en keukens bouwen. Maar ik ben daar niet lang gebleven, want ik verdiende nog geen duizend euro per maand en moest zeer veel uren werken. We huurden ondertussen ook een eigen huis. Maar voor iets anders schoot er niet veel meer over. Na drie maanden ben ik dan bij Vandewiele terechtgekomen.

BEN JE VANDAAG TEVREDEN MET JE JOB?

O.T.: Zeker, ik heb een vast contract en mijn loon is ook veel beter. Vandaag werk ik hier al meer dan tien jaar. Ik heb ondertussen een auto kunnen kopen. Mijn twee kindjes gaan hier naar school en we komen niets tekort. Mijn vrouw werkt ook deeltijds. Wij hebben ons leven hier kunnen opbouwen van nul. We hadden echt niets. Vandaag ben ik gelukkig en tevreden. Patrick heeft mij trouwens veel geholpen, met papierwerk en zo. Ik ben hem daar heel dankbaar voor want het is niet gemakkelijk om je weg te vinden, zeker als je de taal niet goed spreekt. Het Nederlands was zeer moeilijk voor mij. Ik heb enkele lessen gevolgd maar niet veel. Ik moest dringend werk vinden. Dat was het belangrijkste.

VANDAAG IS ER VEEL DISCUSSIE OVER ALLES WAT MET MIGRATIE EN VLUCHTELINGEN TE MAKEN HEEFT. WAT IS JOUW MENING OVER DAT ONDERWERP?

O.T.: Natuurlijk vind ik dat we vluchtelingen moeten helpen. Veel mensen weten niet wat het is: je hebt niets te eten en ondertussen verwoesten de bommen alles om je heen. Familie en vrienden worden in koelen bloede afgemaakt ... Maar als je dat zelf hebt meegemaakt, dan begrijp je waarom mensen vluchten. En je begrijpt ook dat mensen hulp nodig hebben om hun leven weer recht te trekken. Ze hebben alles achter gelaten en vaak hebben ze helemaal niets of niemand meer.

BESTE O., HEEL ERG BEDANKT VOOR DIT MOEDIGE GESPREK.

► Wim Careel

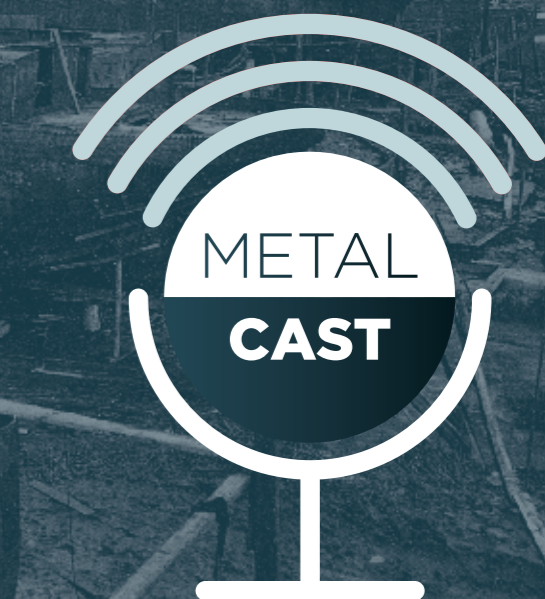
“
Veel mensen weten niet wat het is: je hebt niets te eten en ondertussen verwoesten de bommen alles om je heen. Familie en vrienden worden in koelen bloede afgemaakt ...”

DERDE EN VIERDE AFLEVERINGEN VAN METALCAST IN HET TEKEN VAN BOELWERF

Op 30 november 1994 sloot Boelwerf in Temse - na tal van stakingen en zelfs een bezetting - definitief haar deuren. Daarmee kwam er een einde aan 165 jaar scheepsbouwrijverheid in de gemeente en in Vlaanderen. Een grote klap voor Temse en omstreken waar plots duizenden jobs verdwenen.

In de derde aflevering van MetalCast duiken we in de woelige geschiedenis van deze scheepsrederij met wereldfaam. Van het prille begin en de bloei, tot het eerste faillissement. En dit samen met echte mensen die de hoogdagen van het strijdsyndicalisme vanop de eerste rij hebben beleefd.

[LUISTER HIER](#)

STEM GEVEN AAN DE SOCIALE GESCHIEDENIS

METALCAST, een podcast van ABWV-Metaal.

Duik in de ingrijpendste gebeurtenissen uit de vakbondsgeschiedenis, schuif aan tafel bij prominente syndicale figuren en reflecteer met ons over de toekomst van de sociale rechtvaardigheid. Met deze gratis luisterreeks kan het allemaal.

“ONS DNA IS EMANCIPATIE, SOLIDARITEIT EN VOORUITGANG!”

Onze provinciale ABVV-Metaal-voorzitters Marc Pottelancie en Rohny Champagne in gesprek met kersvers sp.a-burgemeester Mohamed Ridouani

De jonge Mohamed Ridouani – ‘Mo’ in het kort – mag zich sinds 1 januari 2019 de officiële burgemeester van Leuven noemen. De socialist behaalde een schitterende score en kan dus met opgeheven hoofd zijn illustere voorganger Louis Tobback opvolgen. De overwinning van sp.a in Leuven staat in schril contrast met de magere resultaten die elders werden geboekt. En dus genieten Mo en zijn ploeg veel persaandacht. Iedereen wil weten wat het recept is voor zijn socialistische succes, in deze tijden waarin (populistisch) rechts de wind in de zeilen heeft.

Wij konden hem ook strikken voor een gesprek. En aangezien Mo recent enkele straffe uitspraken deed over de vakbonden, brachten we twee van onze provinciale voorzitters mee: Marc Pottelancie (voorzitter ABVV-Metaal Antwerpen) en Rohny Champagne (voorzitter ABVV-Metaal Limburg). In gesprek dus met de nieuwe burgemeester van Leuven. Over de uitdagingen en kansen voor sp.a en de vakbonden. En over hoe we opnieuw grote verhalen kunnen vertellen die een ganse bevolking enthousiasmeren. “We moeten de solidariteit tussen de middenklasse en de zorgbehoevenden herstellen.”

MO, WAT IS JOUW ANALYSE VAN DE VOORBIJE GEMEENTERAADS-VERKIEZINGEN?

MO: Voor ons als partij was het niet goed. We hebben heel wat mandatarissen verloren en ook enkele belangrijke steden. Denk maar aan Brugge en Oostende en deels ook Gent. Dat waren stuk voor stuk belangrijke pionnen. Als je naar de oppositie verhuist, is dat een serieuze kaakslag. In veel steden hebben we de voorbije decennia wel degelijk goed werk geleverd en waren we leidend, maar daar komt nu een einde aan. Dat is pijnlijk.

WAT ZIJN DE OORZAKEN VAN DIE SLECHTE RESULTATEN?

MO: Als ik zie waarom het in Leuven wel goed is gegaan, dan denk ik dat er een aantal factoren zijn. Het hangt sterk samen met persoonlijkheden. Mensen geven hun stem aan politici waar ze vertrouwen in hebben. Dat gaat over integriteit en over geloofwaardigheid. Dat is essentieel. Daarnaast moet je ook durven vernieuwen. Op inhoudelijk vlak moet je nieuwe ideeën ontwikkelen. Meegaan met je tijd, zonder evenwel de basis uit het oog te verliezen. Je hebt ook nieuwe mensen nodig, de helft van mijn lijst bestond uit nieuwkomers. Niet alleen jonge kuikens, maar mensen uit alle lagen van de bevolking die zich politiek willen engageren. We hebben mensen nodig met een frisse blik, met vernieuwende ideeën.

ROHNNY: We hebben veel te weinig vernieuwd, zowel in personen als op het inhoudelijke vlak. In die zin is Leuven een goed voorbeeld van hoe het wel moet.

MARC: We mogen ook niet vergeten dat de sociaaldemocratie bijna overal klappen krijgt. In Europa heeft rechts – en dan vooral populistisch rechts – de wind in de zeilen. Het is dus een ruimer verhaal, waarin ook internationale tendensen meespelen.

MO: En toch ben ik vandaag niet pessimistisch. Zelfs in de VS zie je vandaag socialisten opduiken die succesvol zijn, bijvoorbeeld in New York en Texas. Er is dus iets aan het bewegen. Samen met het rechtse populisme komt ook een linkse tegenbeweging op gang.

IN ANTWERPEN SCOORDEN DE SOCIALISTEN OOK NIET GOED, MAAR TOCH VOEREN ZE VANDAAG COALITIEGESPREKKEN MET DE N-VA. WAT VINDEN JULLIE DAAR EIGENLIJK VAN?

(nvdr: op 22 december 2018 stapte SP-A officieel in een coalitie met N-VA en Open VLD)

MO: Ik maak mij daar zorgen over. Lokaal is er altijd een eigen dynamiek en je kunt elkaar vinden over partijprogramma's heen. In principe kun je dus een akkoord maken tussen links en rechts. Maar in Antwerpen heb je te maken met Bart De Wever zelf en dat is een risico, ook voor hemzelf trouwens. De N-VA heeft ons jarenlang gediaboliseerd. Alles was onze schuld. Dan is samenwerken niet evident. En hoe gaan wij nog oppositie kunnen voeren tegen het neoliberale beleid van de N-VA? Het gaat niet over een kleine gemeente hé, maar over Antwerpen en over de chef van de N-VA.

MARC: Er is een gigantisch politiek risico. En ik vrees ook dat er een strategie achter zit, want Bart De Wever is geen dommerik. Als ik Jinnih Beels of Tom Meeuws daarover aanspreek, dan zeggen ze dat we Bart De Wever niet groter moeten maken dan hij al is. Maar hij is al groot en hij is nog groter geworden door dergelijke spelletjes te spelen en vier stappen verder te denken dan de rest.

ROHNNY: Je ziet vandaag ook elders lokale afdelingen die met N-VA in zee gaan. Ik begrijp dat niet altijd. Er is geen rechtlijnige visie van de sp.a. Ik besef dat er een lokale component is, maar het blijft vreemd als je voor de verkiezingen zegt: ik ben links en jij ben rechts en onze programma's staan lijnrecht tegenover elkaar. En dan – bij wijze van spreken tien minuten na de verkiezingen – zeg je dat je voor zes jaar gaat samenwerken. Dat krijg je zeer moeilijk verkocht.

IN DE ZONDAG ZEI MO DAT NIET ALLEEN DE PARTIJ MOET VERNIEUWEN, OOK DE VAKBONDEN MOETEN DAT DOEN. WAT BE-DOELDE JE DAAR PRECIJS MEE?

MO: Wie denkt dat ik tegen vakbonden ben, mispakt zich volledig. Ik ben voor sterke vakbonden. Ik kom uit een arbeidersgezin.

Acties zijn nooit zomaar acties. Er schuilt steeds een bepaalde ontevredenheid achter. En via acties maken we dat kenbaar, als alle andere middelen geen effect meer sorteren. Steeds meer mensen krijgen het moeilijk en voelen dat ze onrechtvaardig behandeld worden.

Rohny Champagne

Mijn vader is hier in 1969 toegekomen en onmiddellijk beginnen te werken. Tot aan zijn pensioen heeft hij betonnen vloeren gelegd, tot zijn knokkels volledig kapot waren. De eerste jaren werkte hij zonder vast contract en onder zeer

Mensen denken dat wij zeggen dat iedereen hier zomaar mag binnenkomen. Maar dat is niet zo! Dat moet goed aangepakt en deftig gereguleerd worden. Tegelijkertijd hebben oorlogsvluchtelingen natuurlijk ook mensenrechten. Ons standpunt is genuanceerd. En in deze gepolariseerde tijden krijg je dat onvoldoende uitgelegd.

Marc Pottelancie

slechte arbeidsvoorwaarden. Dat was toen de gewoonte met gastarbeiders. Maar daardoor heeft hij vandaag wel een zeer laag pensioen. Ik ben dus voor sterke vakbonden, die opkomen voor de rechten van de werknemer.

MAAR?

MO: Met mijn uitspraken wou ik jullie een beetje kietelen, want ik vind wel dat we moeten nadenken over hoe het anders en beter kan. Over sommige acties denk ik weleens: misschien hadden jullie dat beter anders aangepakt. Actiemiddelen moet je op het juiste moment gebruiken en niet te pas en te onpas. De staking op de luchthaven bij Aviapartner, dat was een goeie actie! Het ging samen met een duidelijk en herkenbaar verhaal. De mensen steunden dat, want iedereen neemt wel eens het vliegtuig voor tachtig euro. De publieke opinie herkent dat en voelt dat er iets niet klopt. We moeten allemaal onze eigen analyse durven maken en onszelf terug uitvinden. Dat zal echt nodig zijn.

ROHNNY: Ik ben nog een oude dinosauriër. Iemand van de vorige eeuw, misschien ook wel in mijn denken en in mijn ideeën. Maar ik snap de kritiek dat we ook naar onszelf moeten kijken. We hebben soms vastgeroeste gewoontes in de manier waarop we dingen doen. Maar wat de acties betreft: daar ben ik het niet mee eens. Acties zijn nooit zomaar acties. Er schuilt steeds een bepaalde ontevredenheid achter. En via acties maken we dat kenbaar, als alle andere middelen geen effect meer sorteren. In die zin hoop ik bijvoorbeeld dat de politiek het verhaal van 'de gele hesjes' oppikt en niet alleen kijkt naar de relschoppers. Want er zit wel degelijk een belangrijke boodschap achter: steeds meer mensen krijgen het moeilijk

en voelen dat ze onrechtvaardig behandeld worden.

MO: En waarom zijn die gele hesjes geen vakbondsmensen?

MARC: Wij stellen ons ook die vraag. Wat betekent dat? Zagen wij het niet aankomen of kunnen wij die gevoelens van ontevredenheid niet meer kanaliseren? Dat is zeker iets waarbij we moeten stilstaan. We worden vandaag veel te veel in de hoek gezet, zowel de vakbond als de socialistische partij. Een nationalistische partij zoals de N-VA heeft altijd een externe vijand nodig. Eerst was het allemaal de schuld van de Walen, dan van de sossen en vandaag van de migranten. Wij hebben daar geen antwoord op. Of toch geen antwoord dat de bevolking kan overtuigen. Kijk bijvoorbeeld naar de discussie rond migratie. Mensen denken dat wij zeggen dat iedereen hier zomaar mag binnenkomen. Maar dat is niet zo! Dat moet goed aangepakt en deftig gereguleerd worden. Tegelijkertijd hebben oorlogsvluchtelingen natuurlijk ook mensenrechten. Ons standpunt is genuanceerd. En in deze gepolariseerde tijden krijg je dat onvoldoende uitgelegd.

OVER MIGRATIE IS VANDAAG ZEER VEEL TE DOEN. HOE KIJK JIJ NAAR HET MIGRATIEDEBAT, MO?

MO: We mogen ons niet laten afleiden door het identiteitsdebat. Tijdens de campagne heb ik bewust sterk gepolariseerd met de N-VA. Ik heb duidelijk gemaakt dat er twee verschillende verhalen zijn. Enerzijds is er de N-VA. Zij zijn verdelend tussen mensen en besparend op voorzieningen. Dat is zeer concreet: zij besparen op zorg, kinderopvang en wijkwerking. Dat zijn

zaken waar een hele grote groep mensen baat bij heeft. Niet alleen zorgbehoevenden maar ook de brede middenklasse. Dat is de essentie. We moeten de solidariteit tussen de middenklasse en de zorgbehoevenden terug herstellen met een sterk verhaal. Wij zeggen: het gaat niet over identiteit en wij willen de poorten ook niet openzetten voor migratie. Geen enkele partij wil dat. Maar wij zijn ook geen partij die constant met een vergrootglas op de verschillen tussen mensen hamert. Integendeel, wij moeten verbinden en steeds zoeken naar gemeenschappelijke grond tussen mensen. Mag ik een voorbeeld geven?

UITERAARD!

MO: N-VA loopt altijd te toeteren dat nieuwkomers zo snel mogelijk Nederlands moeten leren. Natuurlijk moet dat, want dan kunnen ze sneller integreren, werk vinden en met de burens spreken. Maar waar zijn de middelen? Door besparingen vanuit de Vlaamse regering zijn hier in Leuven wachttijden van negen maanden om lessen Nederlands te kunnen volgen. Ik zie jonge Afghanen hier hulpeloos toekomen en die worden aan hun lot overgelaten. Doordat wij dit niet wensen, komen we nu zelf financieel tussen om problemen te vermijden. Dus eerst wordt er bespaard op zaken die de integratie bevorderen en dan klagen ze dat het niet lukt. Dát moet je durven zeggen: het gaat niet over zij tegen wij, maar over investeringen en over visie. Willen we investeren om migratie op een correcte manier aan te pakken? Dat is de politieke keuze die moet gemaakt worden.

ROHNNY: Kijk ook naar de demografie. Je moet bijna terugvallen op migratie, want binnenkort zijn hier veel te weinig werkende jongeren om de pensioenen te betalen. Mensen die elders uit miserie naar hier komen moeten wij niet alleen vanuit menselijk oogpunt helpen. We hebben ze ook broodnodig.

MO, JE ZEGT OOK DAT DE SP.A MEER MOET OPSCHUIVEN NAAR DE MIDDENKLASSE. MAAR VEEL VAN ONZE MENSEN ZEGGEN NET HET OMGEKEERDE: DAT DE SP.A TEVEEL NAAR RECHTS IS OPGESCHOVEN EN TERUG LINKSER MOET WORDEN.

Zagen wij het niet aankomen of kunnen wij die gevoelens van ontevredenheid niet meer kanaliseren? Dat is zeker iets waarbij we moeten stilstaan.

Rohanny Champagne

ROHNNY: Ik herinner mij nog hoe Johan Vande Lanotte bij ons kwam spreken over het generatiepact. Daar stonden veel dingen in waar wij niet mee akkoord waren. We zeiden toen dat de sp.a linkser moest zijn. Bij wijze van protest gingen we dan ook ostentatief met onze rug naar die sp.a-delegatie staan. Johan zei toen: wie links de rug toekeert, kijkt naar rechts. Maar de partij was ondertussen wel voor een stuk haar linkerszijde aan het kwijtraaken. De partij is heel erg naar het midden opgeschoven. Dat is zo sinds Steve Stevaert, die wou altijd in het midden van het bed liggen. Het mee helpen verdedigen van de échte arbeidersproblemen, dat is voor een stuk verloren geraakt.

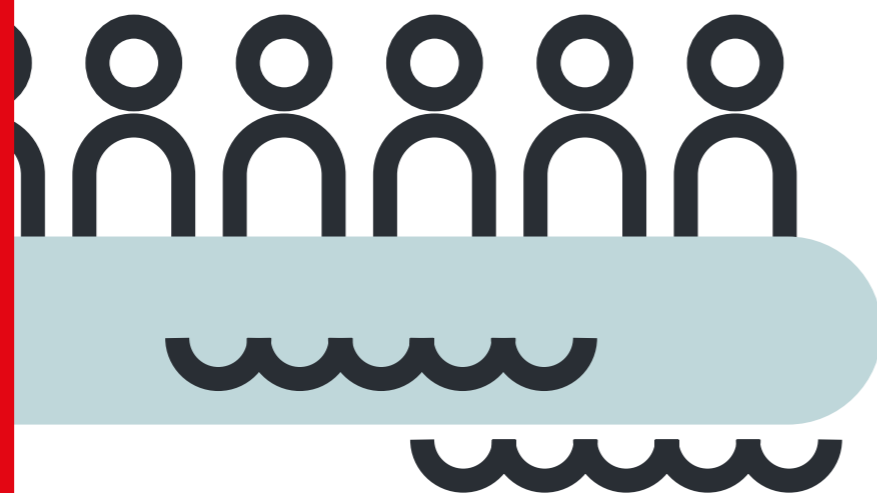
MARC: Ik ben het daar deels mee eens. Maar ik vind ook dat je onze achterban vandaag niet meer kan vergelijken met die van vroeger. Veel van onze leden behoren vandaag tot de middenklasse, zeker wat de tweeverdieners betreft. Dat de partij daarin mee evolueert, neem ik hen niet kwalijk.

MO: Voor alle duidelijkheid: ik vind niet dat we onze focus moeten shiften naar het midden. Ik vind dat we onze focus moeten uitbreiden. We moeten een breder verhaal vertellen, waarbij je zegt dat deze regering bespaart en onrechtvaardig is. Die onrechtvaardigheid kan veel mensen aanspreken.

En niet alleen diegenen die aan de onderkant van de samenleving staan. Heel veel Leuvense kiezers hebben op ons gestemd, omdat ze niet willen leven in een verdeelde samenleving. Ze begrijpen dat solidariteit en herverdeling nodig zijn. Zij zien ook dat het de toplaag is die niet wil bijdragen. Vandaag voelt de brede middengroep zich soms aangevallen door ons, de linkerszijde. Maar onze boodschap is duidelijk: wij staan aan dezelfde kant, wij zijn partners.

ROHNNY EN MARC, HERKENNEN JULLIE DAT? VEEL MENSEN DENKEN SOMS OOK DAT VAKBONDEN ER NIET VOOR HEN ZIJN OF DAT ZE DIE ZELFS HELEMAAL NIET NODIG HEBBEN.

MARC: Dat probleem is herkenbaar. We focussen heel vaak op zorgbehoevenden, werklozen, enzovoort. We moeten er ook voor hen zijn. Opkomen voor diegenen die minder sterk staan in de samenleving is essentieel. Maar zoals ik al zei: veel van onze leden en potentiële leden zijn mensen

Van het miserabilisme moet je wegblijven. Ons DNA is emancipatie, solidariteit en vooruitgang! Daar kun je een heel grote groep mensen mee bereiken. Wij willen ervoor zorgen dat de mensen het beter hebben. Iedereen wil een betere toekomst voor zijn kinderen. Wij hebben een 'fighting spirit'. De vraag is: wat staat in de weg?

Mohamed
Ridouani

uit de middenklasse. En als je die niet meer meekrijgt, dan heb je een probleem.

ROHNNY: Voor een stuk is dat een gevolg van het carcan waar men ons in steekt. Wij kunnen al jaren niet meer vrij onderhandelen! Vroeger kon je nog serieuze loonsverhogingen afdwingen. De lonen stegen aanzienlijk en iedereen plukte daar de vruchten van, ook mensen die goed verdienden. Maar vandaag gaat dat niet meer omwille van de rigide loonnorm. We kunnen dus minder gemakkelijk goed doen voor de middenklasse. Onze geloofwaardigheid lijdt daar voor een stuk onder.

MARC: Wij hebben hier ook een automatische indexering van de lonen. Een prachtig mechanisme, maar in andere landen bestaat dat niet. En daar kunnen vakbonden nog aanzienlijke loonsverhogingen onderhandelen, zoals de Duitse metaalvakbond een tijd terug nog deed. Bij ons is een groot deel van die loonsverhoging automatisch verworven. En dus kun je als vakbond – ook door de strenge loonnorm – alleen nog maar over punten en komma's onderhandelen. Wij kunnen daar minder mee uitpakken, terwijl de index natuurlijk ook een verdienste van de vakbond is. Maar het grote publiek staat daar totaal niet bij stil.

AAN DIE INDEX IS DE LAATSTE JAREN OOK SERIEUS GEMORRELD ...

ROHNNY: Veel zaken die alsmaar duurder worden, zijn inderdaad niet meer door de index gedekt. Denk maar aan brandstof. De index volgt de echte inflatie niet meer, waardoor onze koopkracht daalt. Dát is de reden waarom mensen vandaag op straat komen. Mo, je zei zelf dat je ouders een huisje hebben kunnen kopen door hard te werken. Maar vandaag is dat niet meer zo evident voor veel mensen. En straks mag je ook nog je huis verkopen om je eigen zorg te betalen. Want als één van de ouders sterft, is één inkomen te weinig om de rusthuisfactuur te betalen. Dat is de situatie waarin veel mensen vandaag zitten.

MO: En het is aan ons om te zeggen dat de koek groot genoeg is om iedereen deftige voorzieningen aan te bieden. Er is alleen meer herverdeling nodig. Kinderen moeten niet opdraaien voor de zorgkosten van hun ouders. Die ouders hebben daarvoor trouwens heel hun leven belastingen betaald.

Laat ik het concreet maken. Vorig jaar zijn wij op economische missie geweest naar de oostkust van de VS. We hebben daar onder andere New Haven bezocht, een stadje zo groot als Leuven. Daar ligt ook de prestigieuze universiteit Yale. Onze lokale ondernemers die mee waren hebben daar serieus hun ogen opengetrokken. Yale is een goede universiteit, maar er is totaal geen inbreng naar de omringende samenleving. Buiten de campus is het een sociale woestijn, waar criminaliteit en drugsgebruik hoogtij vieren. Mensen slapen er op straat! Er is totaal geen herverdeling. Bovendien kost het 70.000 euro per jaar om je daar als student in te schrijven. Voor de middenklasse is dat niet haalbaar. Bij ons kan iedereen hier studeren voor 900 euro per jaar of minder. Dat komt natuurlijk door onze sociale zekerheid en ook ondernemers vinden dat positief. Wij kunnen onze jongeren betaalbaar laten studeren. Dat is solidariteit en iedereen heeft daar baat bij.

ROHNNY: Dat is de boodschap die wij moeten brengen. Iedereen kan en moet zich daardoor aangesproken voelen. We moeten veel meer mensen enthousiasmeren voor dat verhaal.

MO: En dat is het punt dat ik vandaag wil maken: van het miserabilisme moet je wegblijven. Ons DNA is emancipatie, solidariteit en vooruitgang! Daar kun je een heel grote groep mensen mee bereiken. Wij zijn niet de partij die over het hoofdje aait. Wij willen ervoor zorgen dat de mensen het beter hebben. Iedereen wil een betere toekomst voor zijn kinderen. Wij hebben een 'fighting spirit'. De vraag is: wat staat in de weg? De grote vermogens die steeds meer naar zich toetrekken en weigeren bij te dragen. Net zoals het asociale beleid van deze regering en het verdelend discours dat zij voortdurend hanteren.

IK DENK DAT WE MET DEZE INSPIRERENDE WOORDEN KUNNEN AFRONDEN. HEREN, HEEL ERG BEDANKT VOOR DIT GESPREK!

► Rohnny Champagne
Marc Pottelancie

KEN JE METALBOT

AL?

Wie ons onlangs een chatbericht stuurde via de Facebookpagina zal hem al ontmoet hebben. MetalBot, onze gloednieuwe chatbot.

Omdat communicatie vandaag de dag steeds meer via onlineplatformen zoals Messenger verloopt, wil ABVV-Metaal zijn leden ook via deze weg verder helpen en informeren.

MetalBot is een geautomatiseerde gesprekspartner die op basis van patroonherkenning antwoorden geeft. Hij helpt niet alleen nieuwkomers sneller op weg naar de juiste informatie, je kunt hem ook de toestemming geven om je op regelmatige tijdstippen interessante nieuwtjes toe te sturen via Messenger. Zo blijf je snel en eenvoudig op de hoogte van het belangrijkste nieuws in het sociaal landschap.

Op de vraag "Wat eten we vanavond?" kan hij momenteel als jonge chatbot nog niet antwoorden, maar door in gesprek te gaan met gebruikers zal hij gaandeweg leren om de belangrijkste vragen te beantwoorden. Ga dus zeker eens hallo zeggen!

HALLO METALBOT!

Je abonneren bij MetalBot is simpel. Ga naar de **Facebookpagina** van ABVV-Metaal, start een chatgesprek met MetalBot en klik op 'ja, graag' om op de hoogte gehouden te worden.

EENS PIRAAT, ALTIJD PIRAAT.

Michel Pradolini (56) won de Burgerschapsprijs met zijn voetbalclub City Pirates Antwerpen, een rebels sociaal project dat veel verder durft te kijken dan de bal rond is.

Michel Pradolini, de naam doet zingen. Niet alleen omdat hij Italiaans is, maar omdat hij de bezieler is van City Pirates, een prettig uit de hand gelopen sociaal project in het Antwerpse. Met 1.200 jongerenleden, 80 voetbalploegen, 200 vrijwilligers, 6 fulltime jongerencoaches is wat ooit een op sterven na dood Merkems voetbalclubje was, dankzij Pradolini uitgegroeid tot een stadsplatform dat enig is in zijn soort. Als voorzitter van City Pirates is hij de pater familias van elk kind dat ooit leerde dribbelen op de grasmatten van Merksem, Luchtbal, Linkeroever, Deurne en Dam. En dat mag u gerust letterlijk nemen. Elke bengel tussen 5 en 17 jaar oud uit deze Antwerpse 'probleemwijken' wordt met argusogen opgevolgd. Als het even kan, komt Pradolini het liefst zelf over de vloer bij zoveel mogelijk spelers thuis.

Dat maatschappelijke engagement ontging ook de Stichting P&V niet, die jaarlijks de Burgerschapsprijs uitreikt, en dit jaar Pradolini en zijn stadspiraten in de bloemetjes zette.

Ondanks het feit dat er zoveel diversiteit is in deze stad, wordt er veel te veel naast elkaar geleefd. Die brug moet geslagen worden, dat is alles. Leef samen. Participeer. Iederéén heeft het moeilijk.

media-exposure ook een gevaarlijk kantje. Vergeet niet: heel wat Antwerpenaren houden er andere ideeën op na als het over armoedebestrijding en integratie gaat, dat maakt ons kwetsbaar."

Snapt u die andere Antwerpenaren?

"Ik begrijp hem wel, de bange blanke man. Maar ik begrijp ook de bange bruine man. Dat het maatschappelijke debat gevoerd moet worden, daar ben ik diep van overtuigd. Maar de recente politieke vaudeville rond het Migratiepact heeft me geschokt. Als de politiek het niet netjes kan, wat moet de man in de straat dan niet denken? Maar ik wil niemand veroordelen."

De jury lauwerde City Pirates als een 'modelvoorbeeld van integratie in de grootstad'.

"Dat is inderdaad de visie achter City Pirates: de stad als platform gebruiken om

samen te leven en kansen te bieden aan diegenen die er te weinig krijgen. Ondanks het feit dat er zoveel diversiteit is in deze stad, wordt er veel te veel naast elkaar geleefd. Die brug moet geslagen worden, dat is alles. Leef samen. Participeer. Iederéén heeft het moeilijk. Vlamingen, stop met zeuren over moslima's die een hoofddoekje dragen, maar moslims, wees dan ook niet bang om een voet te zetten in een voetbalkantine waar bier geschonken wordt. Ik geloof echt dat daar de oplossing zit voor een betere wereld. Maar er is nog veel werk aan de winkel. Tegelijkertijd ben ik ervan overtuigd dat er in die zogenaamde probleemwijken van Antwerpen goud zit en dat je daar heel mooie dingen mee kunt doen. Goudaders zijn moeilijk te vinden, hier is het niet anders. Eens je goudklompjes vindt, moet je ze koesteren, opblinken en er juwelen van maken."

Het is een miezerige woensdagavond als we arriveren in de kantine van de City Pirates Linkeroever om Pradolini te spreken. Geen TL-verlichting en parfum van modder en verschaald bier, maar gezelligheid en warmte overheersen in dit lokaal. In knusse, met paletten afgebakende hoeken zitten jonge spelertjes in afwachting van hun training straks, geconcentreerd hun huiswerk te maken. "Per training zijn er acht huiswerkbegeleiders aanwezig, en met de examens wordt de begeleiding nog opgedreven", legt Yves Kabwe uit van achter de toeg. Hij is verenigingsmanager bij City Pirates Linkeroever en leidt de dagelijkse werking er in goede banen.

"Veel kinderen krijgen door moeilijke omstandigheden thuis niet de kans om goed te studeren. Met recreatief en competitief voetbal, en persoonlijke begeleiding willen we hen stimuleren om zelfredzaam te

worden." Voetballen betekent hier dan ook veel meer dan een mooi voetbaltenuetje opstrijken en wekelijks komen opdraven op training, het is een way of life: de schoolagenda's, de thuissituatie, de kinderen hun wherabouts; het wordt allemaal op de voet opgevolgd door Pradolini himself, de jongerenbegeleiders en een leger vrijwilligers.

"City Pirates moet voor hen een huis van vertrouwen zijn", legt Kabwe uit, een veilig baken dat hen de kans biedt om te ontsnappen aan de problemen waar velen dagelijks mee geconfronteerd worden. Radicalisering, phishing fraude, drugs, extreme armoede, intrafamiliaal geweld, hij en zijn collega's hebben het al allemaal zien passeren. Waar ze kunnen, bemiddelen ze, met de ouders, de scholen, zo nodig het gerecht. Maar ze laten ook de kinderen zelf zo veel mogelijk aan het woord. In

één-op-één-gesprekken met coaches, in workshops waar ze in dialoog kunnen gaan met een spreker die ze interessant vinden, en die ze uitnodigen met een rapfilmpje. Voor elk van hen is mijnheer Pradolini een soort vaderfiguur, zegt Kabwe. Dat blijkt meteen wanneer Pradolini met glinsterende pretoogjes binnenwandelt. Een handshake, een knuffel, een vuistje. Iedereen die intussen de kantine is binnengedruppeld komt hem hartelijk begroeten. "Zeg maar Michel", klinkt het meteen.

Van harte proficiat met de Burgerschaps-prijs. Een verrassing of zag u het aankomen?

Michel Pradolini: "Ik ben superfier, maar zien aankomen? Nee, totaal niet want ik probeer bewust uit de schijnwerpers te blijven. Maar ik ben hier al 15 jaar mee bezig, dus het is fantastisch dat City Pirates zo veel aandacht krijgt. Al heeft al die

Door ze te laten voetballen?

“Geen enkele sport is zo verbonden met het straatleven als voetbal. Dat trekt jongeren aan. De authenticiteit die je in deze moeilijke wijken vindt, is zeldzaam goed geworden in onze maatschappij. Veel van die gabbertjes zien diversiteit als een zwakte. Ik zeg: laat ons er onze sterkte van maken. Wij hebben één kracht: het voetbal. De sociale projecten, het leven dat bruist rond de City Pirates, in Merksem, in Linkeroever, you name it, is zo puur: mooier dan dat kan het nooit worden. Die kinderen voelen dat ook, en daar krijg je veel dankbaarheid voor terug.”

Is City Pirates een act van rebellie tegen het establishment? Vanwaar komt de naam?

“Het is zeker een tribute aan de buitenbeentjes in deze wereld maar ook een verwijzing naar het feit dat hier geen politieke kleur overheerst, wél verbondenheid. Wij staan voor bepaalde waarden: gelijkwaardigheid, respect en engagement. En zeer belangrijk: we zijn herkenbaar. Iedereen wil piraat zijn, zeker de jongeren. Het is een kwestie van ergens bij te horen. Once a pirate, always a pirate.”

City Pirates is veel meer dan een voetbalclub. Jullie werken nauw samen met scholen, doen aan schuldbemiddeling, werken samen met rusthuizen, het gerecht, de politie... Wat kan City Pirates dat andere sociale instellingen niet kunnen?

“Ik ben zelf ook een jongen van de straat, de coaches en vrijwilligers komen allemaal uit de wijk waar ze werken. Wij voelen heel

goed aan wat er nodig is, moeten daarvoor niets forceren. Heel de organisatie wordt gedragen door gewone mensen en gewone kinderen, daar is niets artificieels aan. Wij proberen gewoon het beste van onszelf te geven en dat creëert een band. Door die authenticiteit staan we veel dichter bij de mensen. Ouders zien mij liever aankloppen in mijn fleecce van City Pirates, of onze sociaal werkers, dan een medewerker van het OCMW met een kaft onder de arm. Niemand is een dossier voor ons. Dat zijn familieleden, vrienden, piraten. Wat ook speelt: wij kunnen op een andere manier impact uitoefenen. Anders straffen dan scholen bijvoorbeeld: schorsen, spelers niet laten deelnemen aan de training, taken laten uitvoeren,... zolang het maar constructief blijft.”

City Pirates stampte zelfs een eigen muziekstudio uit de grond op Linkeroever.

(Enthousiast) “Wij pamperen niet, maar bieden jongeren vertrouwen en krijgen in ruil hun vertrouwen terug. We maken er geen misbruik van, sturen bij waar nodig. Zo is de River Side Studio ontstaan: in samenwerking met een paar gasten die bij mij kwamen aankloppen om hulp bij het vinden van een muziekstudio. ‘Goed’, zei ik, op voorwaarde dat ze allemaal werk vonden, drugsvrij waren, zelf de renovaties deden aan het lokaal, zouden instaan voor het onderhoud en er een sociaal luik aan zouden breien (het aanpalende, polyvalente lokaal wordt gebruikt voor sport-, dans- en schaaakcursussen). Ze kregen een budget en moesten het zelf beheren. Wil je het zien?”

Even later troont Pradolini ons mee naar een opgeknapt scoutslokaal naast de voetbalvelden: binnenin fris wit geschilderd, heldere spotjes, een spiegelwand, mooie plankenvloer. Er is een workshop conditietraining aan de gang, de sfeer is laidback, een 6-tal jongeren bestudeert nauwgezet de oefeningen van hun trainer. Pradolini's ogen glunderen terwijl we het tafereel even gade slaan. Een stoere hiphopper waait binnen met zijn gevolg. Wanneer hij Pradolini in zijn vizier krijgt, overlaadt hij de voorzitter met knuffels. “Ken je het verhaal van Charly Badibanga?”, vraagt Pradolini. “Als straatcrimineel in New York zat hij 6 jaar in de bak, maar vandaag houdt hij met de River Side Studio tientallen kids van de straat. Dat is wat ik bedoel met kansen geven. Ook al maken mensen fouten, er zit zo veel goeds in hen.”

Aan street credibility heeft u duidelijk geen gebrek. Was u zelf een problem kid? (Begint smakelijk te lachen) “Ik was geen gemakkelijk ventje, nee. Mijn grootvader

Het is zeker een tribute aan de buitenbeentjes in deze wereld maar ook een verwijzing naar het feit dat hier geen politieke kleur overheerst, wél verbondenheid. Wij staan voor bepaalde waarden: gelijkwaardigheid, respect en engagement.

was een Italiaanse immigrant die op de vlucht voor Mussolini in de Waalse steenkoolgroeven terecht kwam. Mijn vader belandde in een weeshuis toen hij vier was. Hij verliet Namen om te gaan varen en ontmoette mijn moeder, die uit een flamingantenmilieu kwam. Ook al waren ze smoorverliefd op elkaar, je kunt je inbeelden: de schoonfamilies stonden elkaar naar het leven. Toch kregen ze vier zonen, waarvan ik de oudste ben. Maar zonder mijn vader die altijd weg was en steun van de familie, is dat volledig uit de hand gelopen. Mijn moeder kon het niet aan en werd opgenomen. We werden allemaal geplaatst in tehuizen. Mijn broers en ik, wij hebben serieus afgezien. Ik ben véél in aanraking gekomen met racisme, uitgescholden voor maffioso, ontelbare keren van school gestuurd, heb er de kantjes afgelopen. Daar is ongetwijfeld Michel de rebel geboren.”

En nu bent u een modelburger. Wat betekent goed burgerschap voor u?

“Kansen bieden, maar ook ervoor zorgen dat mensen die kansen kunnen grijpen. Zelfs als dat een jaar duurt. Met City Pirates geven we mensen kansen, dikwijls en veel. Mijn devies is: stop met janken en steek zelf je handen uit de mouwen. Ik geloof niet in betutteling en paternalisme, maar je kunt wel sturen. Niet met het vermanende vingertje, maar met een begeleidende hand. Een vogel kun je leren vliegen, en je kunt ook nog zeggen in welke richting zij/hij uit moet, maar dan houdt het op. Mensen moeten zelf hun weg uitstippelen, en dat kan alleen maar als ze zichzelf blijven, authentiek zijn en in zichzelf geloven. Iedereen moet voor zijn doelen kunnen gaan. Dat is een van de grootste barrières voor veel van de jongeren die hier voetballen.”

Wie bood Michel de rebel een kans?

“Na veel ploeteren en kattenkwaad uithalen nam de uitbaatster van een snackbar me in dienst als keukenhulp. Ik kreeg er veel vertrouwen, ze deelde de nestwarmte van

haar gezin met mij. Dat heeft veel goeie dingen in gang gezet. Ook: mijn papa, keiharde vent, maar hij trok me elke keer weer uit de shit. En mijn schoonvader: een trotse arbeider in hart en nieren, met een grote voorliefde voor cultuur. Hij was voorzitter van de Federico Garcia Lorca-poëzieclub. En laat ik Kapitein De Schepper niet vergeten, een echte zeeman met een indrukwekkende carrière die steeds in mij geloofde, against all odds.”

Wij voelen heel goed aan wat er nodig is, moeten daarvoor niets forceren. Heel de organisatie wordt gedragen door gewone mensen en gewone kinderen, daar is niets artificieels aan.

Nainggolan prijkt hier prominent als peter van de club op de muren. De Rode Duivels zijn rolmodellen voor die gastjes. Wringt hun ontzag voor het profvoetbal niet met de waarden die u ze hier wil meegeven? De exuberante lifestyle, de mediagenieke transfers, de onfrissemakelaars: het staat toch mijlenver van de leefwereld van City Pirates?

"Die farcen, daar trekken wij ons niets van aan, wij blijven authentiek. Die profs zijn inderdaad rolmodellen, maar wij kiezen er bewust voor om op amateurniveau te blijven spelen. Een jongetje zei me onlangs: "Ik kan niks want ik ben zwart en ik woon op de Luchtbal." Hoe kan ik nu een integer debat voeren met hem als ik me zou moeten bezighouden met dat verdorven gedoe? City Pirates draait rond fairplay, jongens op het rechte pad houden, vrijwilligerswerk. Dat kun je niet van die jongens verwachten als hun ogen continu worden uitgestoken door blingbling. Soms botst dat wel met de ouders, die maar niet willen beseffen dat van al wie hier voetbalt, er één op de duizend slechts professioneel zal doorbreken. Zouden we een klasse hoger spelen dan is het naar de boem. Het plaatje zou niet meer kloppen."

Er is veel sociale onrust. Mensen zijn ontevreden. Heeft u begrip voor de manifestaties van de gele hesjes?

"Ik denk eerlijk gezegd dat deze beweging nog maar het begin is van iets veel groters. Een groot deel van de bevolking heeft het financieel erg moeilijk en dat wordt al te lang en te zwaar onderschat. Participeren

Wij pampere niet, maar bieden jongeren vertrouwen en krijgen in ruil hun vertrouwen terug. We maken er geen misbruik van, sturen bij waar nodig.

in de samenleving betekent vandaag ook: consumeren, en voor velen met een minimumloon of uitkering is dat onmogelijk geworden. Wij zijn slaaf geworden van onze consumptiemaatschappij. Ik denk dat we als samenleving echt meer moeten inzetten op armoedebestrijding. Tegelijkertijd voel ik ook dat heel veel mensen wel degelijk iets willen veranderen, dat voel ik ook aan ons project City Pirates. Laten we stoppen met alles in een negatief daglicht te stellen. Er is veel angst, maar er is ook veel goodwill. Mensen beseffen hoe langer hoe meer dat samenleven de enige optie is. Laat ons eerlijk zijn en zeggen hoe we elkaar kunnen helpen."

Welke andere maatschappelijke platformen kunnen daar het voortouw nemen?

"Elk bedrijf heeft er belang bij dat zijn personeel gelukkig is. Ik ben ervan overtuigd dat daar een mooie toekomst is weggelegd voor de vakbonden. Vandaag stuiten ze op de grenzen van hun kunnen. Er wordt te veel gehandeld vanuit de underdogpositie, vanuit malcontentement, de slachtofferrol. De tijden zijn veranderd, terwijl: in die organisaties zit zoveel ervaring en know-how. Laat ze die aanwenden om een diplomatische, meer bemiddelende rol op te nemen. Daar kunnen fantastische partnerschappen uit voortkomen. Wat wij doen met City Pirates, zouden zij kunnen doen met bedrijven. Ons interactiemodel, hoe wij omgaan met onze jongeren, daar kun je nog veel van leren: bruggen bouwen,

Ons interactiemodel, hoe wij omgaan met onze jongeren, daar kun je nog veel van leren: bruggen bouwen, niet verzanden in het wij-tegen-zij-discours. Die aanpak is veel leuker, sneller en je haalt betere resultaten in een positieve context.

Bekijk hier de clip van Young B, één van de bezielers van River Side Studio

niet verzanden in het wij-tegen-zij-discours. Die aanpak is veel leuker, sneller en je haalt betere resultaten in een positieve context. Neem nu integratie op het werk: daar hebben vakbonden mijns inziens een verpletterende verantwoordelijkheid. Hoeveel grote bedrijven zijn er met gekleurde mensen of een ander geloof in hun raad van bestuur? Hoeveel nieuwe Belgen hebben een kaderfunctie? Vakbonden zouden enorm veel kunnen betekenen in het wegwerken van de angst van de bange blanke of bruine man."

Naast voorzitter van de City Pirates bent u zelf een succesvol zakenman, CEO van IFS, een internationaal scheeps cateringbedrijf. Hoe rijmt u de twee met een gezonde worklifebalans?

"De Pirates zijn mijn hobby. Ik zou dit

nooit meer kunnen missen. Mijn vrouw respecteert dat en staat hier honderd procent achter. City Pirates runnen is de beste managementschool ter wereld. Op geen enkele school was ik goed genoeg. Ik zeg altijd: de straat was mijn hogeschool, de City Pirates mijn universiteit. In die zin beïnvloeden beide jobs elkaar wel positief ja. Ken je het gezegde 'aan de laatste pyama die je draagt, zitten geen zakken'? Als je sterft, kun je niets meenemen. Ik kan het mij permitteren om de tijd en middelen die ik niet in mijn bedrijf steek, in de Pirates te investeren. Het voorzitterschap doe ik onbezoldigd, de avonden, de weekends, die verdeel ik al fietsend door Antwerpen van club tot club. Of aan huisbezoeken. Ik geniet daarvan. Voor mij is dat een dubbele beloning. Geen grotere voldoening dan een jongere waarvan je weet dat-ie niet op het goede pad was toch gelanceerd krijgen."

Hoe ziet u de City Pirates naar de toekomst toe?

"Mijn grootste zorg is om de duurzaamheid van de City Pirates te bestendigen. De perceptie bestaat dat wij leven van subsidies. Bij deze ontken ik dat ten stelligste. Momenteel is de organisatie grotendeels afhankelijk van mezelf en enkele andere mecenasen. Giften, sponsoring en donaties zijn goed voor zowat de helft van onze werkingsmiddelen. City Pirates moet eerst stabiel worden, als er iets zou gebeuren met mij of die geldschieters, dan staan er meer dan 1.200 jongeren op straat en is alles voor niets geweest."

► Sara Engelen

SPORT & SOLIDARITEIT VERBINDT!

IVAN AERTS VAN ABVV-METAAL AAN SLAG

In september 2016 richtte Ivan Aerts, adviseur bij ABVV-Metaal, samen met zijn vrouw Els, Hockeyclub Artemis op in Herentals. Hockey, sinds jaar en dag goed vertegenwoordigd in steden en gemeenten op de as tussen Antwerpen en Brussel, is sinds enkele jaren aan een opmars bezig in heel het land, en zeker in Vlaanderen. Op 5 jaar tijd verdubbelde het aantal spelers tot bijna 50.000, en steeg het aantal clubs tot bijna 100, gemiddeld dus zowat 500 leden per club. HC Artemis is daar nog niet, maar wel op goede weg. Het is een outdoor gezinssport waar elk lid van het gezin mee wordt betrokken in de clubactiviteiten.

"Het bestuur van de club koos voor de naam Artemis," zegt Ivan, intussen secretaris van de club, "omdat zij de godin van het maanlicht is. De stille Kempen waren ook de duistere Kempen wat hockey betreft, met een beperkt aantal clubs, en het werd tijd om de schijnwerper wat meer op de regio te richten." De club had na 6 weken al 100 leden. De slogan van de club is "Where we all experience hockey", omdat ze het bestaande sportaanbod wou verruimen, maar evenzeer de beleving van de sport centraal wou stellen. En dat mag je letterlijk nemen: het sportief bestuur ontwikkelt niet alleen trainingschema's op maat van de beginnende speler, maar stimuleert eveneens activiteiten voor de Warmste Week, teambuildings met de verschillende ploegen, organiseert workshops voor ouders rond blessurepreventie en verantwoord sporten,

prijsuitreikingen in lokale horecazaken, demo's in scholen en op opendeurdagen van geïnteresseerde bedrijven. Dat de eerste activiteit van de club een fundraising was voor een regionaal kinderkankerfonds is des te verrassender voor een club die net gestart was.

"De club draagt de woorden 'beleving, gezin, respect, fair-play en groepsgevoel' hoog in het vaandel", zegt Els, die voorzitter van de club is. Op het ogenblik dat de hockeyliga alle spelers vanaf een bepaalde leeftijd verplicht om een examen rond

spelregels af te leggen ziet de club hierin opnieuw een mogelijkheid om te verbinden. Alle spelers worden uitgenodigd in een ICT-lokaal van een school om samen de regels te ontdekken via een e-learning pakket; er wordt niet alleen gezorgd voor kennisoverdracht, maar opnieuw voor groepsgevoel, ambiance en gezelligheid. Bij de regels ligt de klemtoon op respect voor elkaar, voor de scheidsrechter, de tegenstander, het publiek. Of hoe de club bij de organisatie van een jeugdruif tijdens de winterstop er uitdrukkelijk voor kiest om de volledige organisatie in handen te geven van de oudste jeugd ploeg.

De jeugd niet alleen laten sporten, maar ze rond projecten laten samenwerken en iedereen betrekken bij kleine en grotere activiteiten is er een bewuste keuze. Solidariteit en opkomen voor elkaar is een enorme bonus die jongeren de rest van hun leven kunnen meenemen, zowel privé als professioneel. Een vrijwilligersbeleid binnen de sportclub, gericht op het verbinden van gezinnen en generaties is voor Ivan een evidentie. "Omdat we met polarisering geen samenleving kunnen uitbouwen moet je constant zoeken naar wat ons verbindt, naar wat ons samen sterker kan maken." En dat zie je in de praktijk: de sportclub startte met een handvol personen, en brengt in het derde jaar al meer dan 150 gezinnen in beweging. In het jaar dat de Red Lions wereldkampioen werden. En dat is nog maar het begin.

Solidariteit en opkomen voor elkaar is een enorme bonus die jongeren de rest van hun leven kunnen meenemen, zowel privé als professioneel.

▶ Ivan Aerts

MENSENRECHTEN ZIJN GEEN EVIDENTIE. WE MOETEN ERVOOR BLIJVEN VECHTEN.

INTERVIEW MET GEERT HOSTE

'Alle mensen worden vrij en gelijk in waardigheid en rechten geboren.' Daarmee start de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Weet je wat er nog zoal in staat? We vinden die mensenrechten een evidentie. Toch haalt België nog elk jaar het Amnesty International-rapport met schendingen. Ook op de werkvloer worden die rechten weleens met de voeten getreden. Vlaanderens bekendste comedian en Amnesty International-ambassadeur Geert Hoste pleit daarom voor een Mensenrechten 2.0. Zodat binnenkort iedereen de 30 artikelen weer kent, respecteert en afdwingt.

ABVV-METAAL VIERT IN 2019 DE RECHTEN VAN DE MENS

Vakbondsrechten zijn mensenrechten. Artikel 23 uit de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens zegt: "Eenieder heeft recht op arbeid, op vrije keuze van beroep, op rechtmatige en gunstige arbeidsvoorwaarden en op bescherming tegen werkloosheid."

Voor velen is het geen realiteit. Neem de werknemers die bij ons in erbarmelijke omstandigheden voor een hongerloon moeten werken door sociale dumping. De vakbonden in het buitenland die gecriminaliseerd worden. Of het toenemende geweld tegen vakbondsactivisten, ook bij ons.

Daarom richt ABVV-Metaal in 2019 de schijnwerpers op de mensenrechten. Zes experten binnen dit thema duiken voor ons in de pen om de 30 artikels op een heldere manier toe te lichten. Getoetst aan de actualiteit of op basis van hun eigen ervaringen. Vanaf eind februari sturen we onder de noemer '30 X in je recht' elke twee weken een nieuwe blog de wereld in. Hou onze website dus in de gate of abonneer je bij MetalBot om de blogs via aan chatbericht te ontvangen (p.27).

PLEIDOOI VAN GEERT HOSTE:

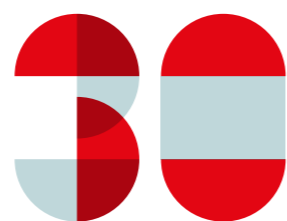
Mensenrechten 2.0: herschrijf de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens in eenvoudige en moderne taal. Zodat iedereen de artikelen moeiteloos uit het hoofd leert.

Mensenrechtencampagne: laten we elke maand 1 artikel uit de verklaring in de kijker zetten. Alle scholen, overheden, organisaties en vakbonden. Dan kent iedereen na 2,5 jaar zijn basisrechten door en door.

Nationaal mensenrechteninstituut: ministers, maak eindelijk werk van zo'n broodnodig Belgisch instituut. Al in 1993 kwamen de VN-leden overeen dat een mensenrechteninstituut nodig is in alle lidstaten. In België bestaat het nog altijd niet.

De mensenrechten zijn opgesteld voor mensen door mensen na een van de donkerste perioden in de recente geschiedenis.

30 KEER
IN JE
RECHT

U bent ambassadeur van Amnesty International. Waarom ligt precies die organisatie u zo nauw aan het hart?

"Amnesty International sprong al in het oog toen ik rechten studeerde. Ik ben de organisatie actief gaan steunen in het begin van de jaren '90, toen ik startte met de eindejaarsconferenties. Voor een stand-upcomedian is namelijk het recht op vrije meningsuiting cruciaal. Als Belg mag ik mijn twee handen kussen dat ik nooit achter de tralies ben gevlogen voor mijn grappen en uitspraken. In sommige landen is dat veel minder evident. Ik heb buitenlandse collega's ontmoet die opgesloten zijn, omdat ze politici of gekroonde hoofden ludiek op de korrel namen. Pas op: in België hebben we ook een enorme evolutie doorgemaakt. In het begin van mijn comedycarrière was het not done om te lachen met het koningshuis of politici. In die periode heb ik een tv-programma gemaakt voor het ABVV, waarin ik onder andere grapte over de syndicale werking. Met dat programma kreeg ik voor de eerste keer een podium om de politieke dingen bij hun naam te noemen. Maar ik heb in cultuurhuizen gestaan waar ik later niet meer mocht terugkomen. En op sommige plaatsen mag je nog altijd geen kritische stem laten klinken. Daarom steun ik Amnesty International. In het begin deed ik dat in stilte, tot toenmalig voorzitter Eva Brems mij vroeg om zowel de organisatie als de mensenrechten publiek onder de aandacht te brengen. En dat doe ik met veel plezier."

U sensibiliseert vooral over de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Waarom is die zo belangrijk?

"Omdat de verklaring nog elke dag het verschil maakt. Je hoeft niet meteen te denken aan dictaturen en landen in oorlog. De mensenrechten leven bij jou en bij mij. Want als jij als werknemer, homo, buitenlander of vrouw vindt dat je rechten zijn geschonden, dan kun je naar de rechtbank stappen om daar iets aan te doen. Het recht op privacy, het recht om te gaan en te staan waar je wilt, het recht om te trouwen en een gezin te stichten, het recht op vrije meningsuiting ... Die mensenrechten zijn zeker geen ver-van-mijn-bedshow."

Wat fascineert u zo aan die verklaring?

"De rechten zijn gemaakt voor mensen door mensen na een van de donkerste perioden van de recente geschiedenis, in 1948. Het is geen ethische code zoals we die kennen bij de godsdiensten, ingefluisterd door goden, heiligen en profeten en neergepend door hun aardse volgelingen. De mensenrechten zijn een universele morele standaard om iedereen ter wereld te beschermen. Ze vormen voor de overheid een vertrekpunt voor beleid."

De mensenrechten zijn géén evidentie en we moeten ervoor blijven vechten. We moeten weer voor onszelf en voor anderen durven op te komen.

ABVV-METAAL-VROUWEN (EN MANNEN) IN ACTIE VOOR #GENDERGELIJKHEID

ABVV-Metaal Gendercommissie ging op bezoek in het federaal parlement. Met volle aandacht voor kinderopvang, ouderschapsverlof, tijdskrediet maar ook geweld tegen vrouwen en ongelijkheid stonden op de agenda. Wij gingen mee op pad en vroegen naar reacties!

De VN-leden kwamen al in 1993 overeen dat er mensenrechten-instituten nodig zijn. In België is dat er nog altijd niet.

Waarom is het nodig om ze onder de aandacht te brengen?

“Omdat we veel dingen als vanzelfsprekend beschouwen. Ik ben opgegroeid in een tijd dat er hard werd gevochten. Voor de rechten van de vrouw, voor betere arbeidsomstandigheden, voor de aanvaarding van homo’s. Maar we zijn er nog lang niet. Er is nog racisme, we laten duizenden vluchtelingen sterven en onze gevangenen creperen door wanbeleid. Amnesty International maakt elk jaar een staat van de mensenrechten in 159 landen van de wereld. De resultaten zijn schokkend. Ook België wordt er verschillende keren in vermeld. De mensenrechten zijn dus géén evidentie en we moeten ervoor blijven vechten. We moeten weer voor onszelf en voor anderen durven op te komen. Er is één probleem met die Universele Verklaring van

de Rechten van de Mens en dat is dat ze opgesteld is in moeilijke juridische taal. Het is geen rijmpje dat je even declameert zoals de 10 geboden.”

Hoe wilt u ervoor zorgen dat die 30 artikelen weer in ons geheugen zitten?

“Ik droom van een massale campagne door overheden, scholen en organisaties. Laat ons de 30 artikelen collectief onder de aandacht brengen – op sociale media, in de lessen, in publicaties en in het straatbeeld. Elke maand zetten we de schijnwerpers op een ander mensenrecht. Dat blijven we herhalen tot we die verklaring van voren naar achteren en omgekeerd kunnen zingen. We hebben ook de vakbonden nodig in dat verhaal. Ze zijn sterk in hun communicatie. Als zij de campagne rond de mensenrechten mee ondersteunen, dan bereiken we een groot publiek. Dat zou fantastisch zijn.”

De mensenrechten kennen is één ding. Weten hoe je ze kunt afdwingen is nog iets anders.

“Klopt, en de vakbonden spelen daar al jaren een belangrijke rol in als het over de rechten van werknemers gaat. De delegees vormen een heel toegankelijk eerste aanspreekpunt. We hebben ook zo’n aanspreekpunt nodig voor het geheel van die rechten: een nationaal mensenrechteninstituut. Dat moet de overheid in de gaten houden en adviseren, en burgers bewust maken over die mensenrechten. Al in 1993 heeft

de VN beslist dat elk land een nationaal mensenrechteninstituut moet hebben. Sinds 2000 heeft het in elke Belgische regeringsverklaring gestaan. Alle premiers met wie ik sprak, verzekerden mij dat het instituut er zou komen. Toch is het er nog altijd niet.”

Hoe moet zo’n nationaal mensenrechteninstituut er volgens u uitzien?

“In eerste instantie moeten we alle verschillende instanties bij elkaar brengen: Unia, Myria, de Gegevensbeschermingsautoriteit, het Instituut voor de Gelijkheid van Mannen en Vrouwen, de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind, ... Ze moeten fysiek bij elkaar zitten en er moet 1 centraal loket zijn voor vragen en klachten. Daarnaast pleit ik voor een loket in elke centrumstad om zo toegankelijk mogelijk te zijn voor burgers. Twee jaar geleden heeft de bevoegde staatssecretaris Zuhail Demir verklaard dat we haar mochten afrekenen op het Belgische mensenrechteninstituut op het einde van de legislatuur. De tijd begint te korten. Ik hou de staatssecretaris aan haar woord. *(Dit interview dateert van voor de uittrede van N-VA uit de regering in december 2018. Het instituut was er alleszins niet bij het ontslag van Demir als staatssecretaris, red.)*”

► Joke Hofmans

Waar ben jij trots op als vakbondsvrouw?

Tijdens de Gendercommissie vroegen we ook aan Sofie Maes & Anja Dejonckheere op welke recente realisatie ze trots zijn!

SOLIDARITEIT

ONZE METALLO'S MET EEN GOUDEN HART BEWIJZEN HET!

De afgelopen maanden hebben veel ABVV-metallo's met een gouden hart acties op touw gezet voor het goede doel. Op de werkvloer of daarbuiten, samen met collega's, militanten, familie en vrienden.

Solidariteit op het werk, als het aan de werknemers ligt ... ABSOLUUT.

ABVV-Metaal is trots dat het zo'n warme leden heeft. We zetten graag nog even een aantal initiatieven in het zonnetje!

De warmste vakbond ABVV-Metaal Antwerpen liep voor de vzw Diabetesliga, voor hun kameraad Dirk Serrien

OP HET

ABVV-Metaal BOM liep voor het goede doel tijdens Kerstloop te Brugge

WERK?

De genderwerking van ABVV-Metaal organiseerde een Jenever-verkoop voor de warmste vakbond tvv Music for Life

NIET VERGETEN!

VR, 15 FEB. OM 18:00
BTB en ABVV-Metaal organiseren een spaghetti-avond tvv 1000km KotK 2019
Paardenmarkt 66,
2000 Antwerpen

Inschrijven via [deze link](#)

KOEKERONDE VOOR BEESTJES - EEN ACTIE VAN ABVV METAAL VAN DE WIELE - VAN 5/11 TEM 1/12

WWW.DIERENASIEL-LEIESTREEK.BE

Koekeronde voor Beestjes. Actie van ABVV-Metaal Van de Wiele tvv Dierenasiel De Leiestreek

HET BESTAAT.

20 * 19

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever: ABVV-Metaal, Georges De Batselier, Jacob Jordaensstraat 17, 1000 Brussel

Redactie: Marc Lenders, Dania Paternini, Peter Bostyn, Wim Careel, Joke Hofmans, Sara Engelen, Anneleen Leon, Mariëlle Degeeter

Concept & lay-out: The Oval Office

Video: Medialife

Foto's: Medialounge

Een publicatie van ABVV-Metaal | januari | 2019 ©

SAMEN VOOR EEN ANDER 2019. EEN FIJN EN SOLIDAIR JAAR.